

Slægten
fra
Biersted sogn

Familiens Slægtshistorie
Salten - Silkeborg

UDARBEJDET 1985

T R O L O V E L S E.

Trolovelsen kendtes allerede i middelalderen og var en ægteskabsstiftende handling.

Efterhånden fik den kirkelige vielse dog større og større betydning og ved ordinans af 19. juni 1582 bestemtes det, at et ægteskab skulle fuldbyrdes af præster. Før den kirkelige vielse blev foretaget, skulle der dog finde en trolovelse sted i overværelse af præsten og fem andre personer. En sådan trolovelse var forpligtende for begge parter og kunne kun ophæves ved kongelig bevilling.

Efter loven skulle præsterne "alvorligen forbyde de trolovede at søge seng sammen, før end de i kirken retteligen blive samlede", men blandt almuen overholdt man ikke denne lovbestemmelse, idet man bibeholdte den gamle opfattelse af trolovelsen som den egentlige ægteskabsstiftende handling. I året 1799 blev trolovelsen helt afskaffet ved kongelig reskript af 4. januar, men trolovelsesskikken fortsatte dog - uden at være ægteskabsstiftende - og er i vore dage afløst af forlovelsen.

Som et ydre tegn på trolovelsen bar den trolovede - i hvert fald hvis det var en mere fornem person - en fingerring af guld, der blev anbragt på den fjerde finger, "Thi vise mestre og læger skriver, at der gænger en åre fra hjertet op til den fjerde finger".

ORIENTERING OM BOGENS BRUG.

Ved opstilling af anetavlen er der benyttet et nummereringssystem der er opbygget således at mandspersoner altid har lige numre og deres hustruer de efterfølgende ulige numre.

En persons fader findes ved at gange personens nummer med 2. Ønskes moderen lægges en til.

Ønsker man at gå den modsatte vej deles personens nummer med 2. Fremkommer der et ulige nummer er dette personens moder og faderen findes ved at trække en fra.

Et eksempel:

Ane nr. 4's fader har nummer 8 og moderen nummer 9. Hendes fader har nummer 18 og moderen nummer 19.

Omvendt har ane nummer 20's efterkommer nummer 10, et lige tal og altså en mand. Dennes efterkommer er nummer 5, et ulige tal, og moder til ane nr. 2. Der skal jo trækkes en fra før der deles.

Hver slægtsled er fulgt så langt tilbage, som det har været muligt ved hjælp af de bevarede kilder, og når en linie standser, skyldes dette, at enten svigter kilderne, eller at den pågældende person ikke er født i sognet hvor slægten ellers har levet. Almindeligvis er de omkringliggende sogne undersøgt.

Efterslægten er en oversigt og omtale af efterkommere efter anerne 2 og 3, og er opbygget på følgende måde:

Ane nr. 2 og 3's børn er betegnet med romertal. Hvert romertals børn er betegnet med store bogstaver, hvert af disse børn betegnes med arabertal og hver af

deres børn angives med små bogstaver. Små bogstavers børn betegnes med arabertal efterfulgt af en parentes og deres børn igen angives med små bogstaver efterfulgt af en parentes.

Et eksempel:

Anerne 2. og 3 s femte barn vil blive betegnet med V. V s tredje barn vil få betegnelsen V.C. Dennes andet barn vil blive betegnet V.C.2.. Dennes 3. barn vil da betegnes som V.C.2.c., som igen vil få sit første barn angivet som V.C.2.c.1). o.s.v.

Det sidste barn vil altså være tiptip-oldebarn af anerne 2 og 3.

Da en del nyere arkivalier er utilgængelige, beror oplysninger efter 1900, i de fleste tilfælde, på oplysninger fra slægtens medlemmer, og kan altså ikke kontrolleres gennem arkivalier.

Hvor oplysningerne om nulevende personer er ufuldstændige eller mangler, skyldes dette almindeligvis, at henvendelsen er forblevet ubesvaret eller at adressen er ukendt, så forespørgsel ikke har været mulig.

For efterslægen gælder iøvrigt, at fødesognet almindeligvis anføres efter fødestedet, hvilket dog ikke gælder købsteder eller større kendte lokaliteter og udlandet.

Ved stednavne er, hvor de ikke forekommer som citater fra arkivalierne, anvendt den stavemåde, som benyttes i Post- og Telegrafvæsenets Adressebog.

Samtidig takker vi slægtens medlemmer for den velvilje og interesse, de har udvist under udarbejdelsen af bogen, som forhåbentlig vil blive til glæde for såvel nulevende som kommende generationer.

BAGGRUNDEN FOR BOGENS TILBLIVELSE.

Interessen for slægtens historie samler sig helt naturligt omkring anetavlen, den del af bogen, der omhandler slægten tilbage gennem tiderne. Den er udarbejdet på grundlag af de arkivalier, der opbevares på vore arkiver og vi skal her give en kortfattet forklaring på arbejdets omfang og de kilder der er til rådighed.

I Danmark findes fem statsarkiver:

Rigsarkivet i København hvor Centraladministrationens arkiver opbevares.

Landsarkivet i København, der dækker Sjælland og de sydlige øer.

Landsarkivet i Odense, der omfatter Fyn med omliggende øer.

Landsarkivet i Viborg hvor arkivalier fra Nørrejylland og ned til Kongeåen opbevares.

Landsarkivet i Åbenrå, omfattende hele Sønderjylland.

På Landsarkiverne opbevares de lokale embeders akter.

Anetavlen i denne slægtsbog er udarbejdet af eksperten, som har lagt al sin professionelle kunnen og masser af tid i arbejdet. Skuffes De af resultatet, må De huske på, at det ikke er forskerne der har svigtet, men derimod de arkivalier, han har haft til rådighed.

Hvilke arkivalier, der har dannet baggrund for slægtsbogen og hvorfor disse ofte svigter, skal der kort redegøres for.

Kirkebøgerne er slægtsforskernes vigtigste kilde i hvert af Danmarks 1300 sogne. Her har præsterne gennem tiderne indført oplysninger om sognets beboere såsom fødsel, dåb, konfirmation, vielse, død og begravelse.

Præsternes pligt til at føre kirkebøgerne blev påbudt ved lov i 1646. Det betyder imidlertid ikke, at disse er bevaret fra dette år. I de ældste tider blev bøgerne kun ført i et eksemplar, der som regel opbevaredes i præstegården. Krige med plyndringer, brand og manglende omtanke for bøgernes betydning resulterede i mange tilfælde i, at kirkebøgerne gik tabt.

Folketællingerne fra 1787, 1801, 1834, 1840, 1845, 1850, 1855 og 1860 er væsentlige hjælpeklender for forskeren, der hvor kirkebøgerne sviger eller som supplement.

Særlig folketællingen fra 1845 har betydning, idet det fremgår af denne tælling, hvor folk er født, mens de øvrige kun oplyser navn, alder, stilling, ægtefælle og hjemmeboende børn.

Skøde- og panteprotokollerne fortæller om ejendomshandler og optagelser af lån m.m. Protokoller af denne art blev påbudt ved forordning af 1738, men en stor del er gået tabt. De har særlig betydning for personer der har ejet fast ejendom.

Fæsteprotokollerne er af væsentlig betydning, idet den altovervejende del af landbefolkningen, i tiden frem til omkring 1800 var fæstere under en eller anden herregård. Disse protokoller indeholder fæstebreve, dokumenter, som blev udarbejdet hver gang en ejendom eller en del deraf blev bortfæstet.

Fæsteprotokollerne findes i godsarkiverne og er, i mange tilfælde, bevaret fra den første del af 1700-tallet, men ofte må man imidlertid konstantere, at arkivalierne fra et gods, hvorunder forfædre har været fæstere, helt eller desvis er gået tabt.

For de større østjydske godser er mange komplette og velbevarede, hvorimod det er småt med godsarkivalier i Vestjylland. Til gengæld har Vestjylland en tidligere overgang til selveje end Østjylland.

Skifteprotokollerne indeholder beretning om skifte- og arveopgørelser og giver oplysninger om, hvad folk har efterladt sig ved deres død, og hvorledes dette er blevet delt mellem arvingerne. I et skifte vil den afdødes ægtefælle og børn - eventuelt fra flere ægteskaber - være nævnt.

Skifteprotokollerne findes i de enkelte herreders arkiver, i godsarkiverne og i de kirkelige arkiver, alt efter hvilke kategorier de enkelte har været tilknyttet.

Tingbøgerne er en kilde, hvor det nu og da lykkes forskeren at finde oplysninger, som kan medvirke til, at føre en bondeslægt endnu flere generationer tilbage end kirkebøgerne giver mulighed for. Personer nævnes med navn og i mange tilfælde drejer det sig om vidneforklaringer, hvor familiens andre medlemmer nævnes.

Justitsprotokollerne fortæller om forfædre der har været indblandet i retssager, medens jordebøger og matrikler giver oplysninger om de enkelte gårdes størrelse samt afgifter.

Trykte kilder omfatter tidligere udgivne stamtavler og anetavler, historiske årbøger, købstadshistorie eller andre former for topografiske beretninger.

Anetavle
for
Anders Hansen (Loi)
&
Maren Stephine
Jensdatter

UDARBEJDET OG REDIGERET AF
GENEALOG INGER NELLEMANN SØRENSEN.

ANDERS HANSEN (LOI)

Ane 2

født 1826, død 1881.

MAREN STEPHINE JENSDATTER

Ane 3

født 1823, død 1880.

Anders Hansen blev født den 3 september 1826 i Nørhale (Nørhale) i Biersted sogn, nordvest for Ålborg, som søn af husmand Hans Nielsen og hustru Kirsten Andersdatter, ane 4 og 5.

Han blev døbt straks efter fødselen den 3. september 1826 og faddere ved hans dåb var "Else Jensdatter, afd. Gaardmand Clemmen Jensens Enke, Pige Ane Cathrine Sørensdatter, Husmand Hans Pedersen, Tj.k. Christen Sørensen og Tj.k. Christen Madsen, alle af Nørhale."

Anders Hansen blev konfirmeret i fødesognet i 1841 og kirkebogen nævner han som "temmelig god Kundskab, sædelig og anstændig."

Anders Hansen blev gift den 11. november 1847 i Aabye kirke med "Pige Maren Stephine Jensdatter i Kjølvring (Kjølvræng)."

Forlovere ved vielsen var gårdmændene i Kjølvring Niels Jeppesen og Jens Poulsen.

Maren Stephine Jensdatter var født den 7. maj 1823 i Sønder Saltum, Saltum sogn, som datter af gårdmand Jens Stephensen og Karen Olesdatter, Sønder Saltum.

Hun blev døbt dagen efter fødselen og den 18. maj blev hun fremstillet i Saltum kirke. Faddere ved dåben var, ifølge Saltum kirkebog: "Maren Jensdatter Johnstrup, Karen Jensdatter S. Saltum. Jens Johnsen, Thomas Petersen, Niels Petersen, Alle af S. Saltum."

Maren Stephine Jensdatter flyttede siden med sine forældre til Aabye sogn, hvor hun blev konfirmeret i 1837. Hun havde gode kundskaber og var anstændig og sædelig.

Efter brylluppet bosatte Anders Hansen og Maren Staphine Jensdatter sig i Nørhale. Anders Hansen nævnes på dette tidspunkt som indsidder og skrædder. I 1851 boede de i Biersted enge og i 1853 på Biersted Hede i Biersted sogn.

Ægteparret fik følgende 10 børn:

1. Jens Andersen, født den 31. december 1847. Opkaldt efter sin morfar.

2. Niels Christian Andersen, født den 30. marts 1849. Faddere ved hans dåb var bl.a. gårdmand Jens Poulsen i Kjølvræng og hustru) Johanne Marie Jensdatter (drengens moster.
3. Hans Christian Andersen, født den 22. juni 1851.
4. Christen Andersen, født den 19. juni 1853. Død den 23. september 1853.
5. Hans Anthon Andersen, født den 12. september 1854.
6. Karen Kirstine Andersen, født den 18. oktober 1857.
7. Kirsten Marie Andersen, født den 24. december 1858.
8. Christen Andersen, født den 12. marts 1861. Død den 16. marts 1862.
9. Ane Marie Christine Andersen, født den 22. juni 1862.
10. Peder Ludvig Andersen, født den 12. juli 1864. Død den 22. maj 1867.

I 1864 nævnes Anders Hansen med tilnavnet "Loi", dette nævnes senere en enkelt gang.

Maren Stephine Jensdatter døde i Biersted sogn den 4. november 1880 og blev begravet den 11. november samme år.

Anders Hansen flyttede derefter til Ålborg og fik arbejde som arbejdsmand, men allerede året efter døde han. Han døde den 20. juni 1881. Han blev ført til kirkegården i Biersted og blev begravet ved hustruens side den 26 juni, 54 år gammel.

HANS NIELSEN
født 1790, død 1861.

Ane 4

KIRSTEN ANDERSDATTER
født 1801, død 1869.

Ane 5

Hans Nielsen var født i Gammel Aabye i Aabye sogn, nordvest for Ålborg på kanten af Store Vildmose, som søn af skomager Niels Hansen og hustru Ane Christensdatter, ane 8 og 9.

Han blev døbt i Aabye kirke 14. søndag efter Trinitatis (i september) 1790. Faddere ved hans dåb var: Kirsten Mortensdatter, Johanne Hansdatter, Jens Smed, Peder Bak og Lars Kald(?)sen.

I 1816 nævner afgangslisten i Aabye kirkebog at "Hans Nielsen, 26 Aar gammel, Tjenestekarl, flytter til Sundby."

Desværre er af- og tilgangslister i dette sogn ikke omhyggeligt ført, så oplysninger derfra kan være usikre, hvilket gør det svært at følge den enkeltes færden.

I 1819 - måske tidligere - bosatte han sig i Nørhale (Nørhalne) i Biersted.

Hans Nielsen blev gift den 26. november 1820 i Biersted kirke med Kirsten Andersdatter.

Forlovere ved vielsen var: Gaardmand Claus Knudsen i Nørhalne og husmand Christensen Sørensen sammested."

Kirsten Andersdatter var født den 23. marts 1801 i Asdal sogn, Hjørring Amt, som datter af Anders Mortensen Holm og Inger Friederichsdatter, ane 10 og 11. Hun blev hjemmedøbt dagen efter fødselen og faddere var: "Peder Krat i Horne, Thomas Holm i Terpe, Christen Jensen i Veirmøllen, Jacob Skrædders Koun Maren i Terpe, Niels Mortensens Datter Birgit i Høirup bar Barnet."

De første år efter brylluppet nævnes Hans Nielsen som tjenestekarl og senere som daglejer.

Kirsten Andersdatter og Hans Nielsen fik 12 børn:

1. Søren Christian, født den 9. oktober 1819. Han blev hjemmedøbt dagen efter fødselen. Faddere ved hans dåb var: "Gaardmand Peder Pedersens Koun, Pige Ane Knudsdatter, begge i Hallager, Gaardmændene Christen Christensen i Vævergaard, Christen Christensen i Nørrehal og ungkarl Svend Sørensen i Biersted.

Søren Christian var født 1 år før forældrenes giftermål men Hans Nielsen var udlagt som barnefader.

2. Niels Hansen, født den 21. marts 1821 og blev opkaldt efter sin farfar. Han blev hjemmedøbt den 25. marts og faddere ved dåben var: Husmand Christen Sørensen Koun Kirsten Andersdatter, Pige Ane Marie Nielsdatter (Hans Nielsens søster), Husmændene Christen Sørensen og Mads Christensen, ungkarl Søren Nielsen i Nørrehal."

Han døde den 6. august 1833 og blev begravet på Biersted kirkegaard 11 august, kun 12 1/2 år gammel.

3. Jens Christian Hansen, født den 7. november 1822.

Han blev døbt den 10. november 1822. "Pigerne Ane Marie Nielsdatter, Mette Nielsdatter (Hans Nielsens søstre), Husmænd Mads Christensen, Christen Sørensen, Thor Olsen, alle i Nørrehal" var faddere.

Han blev konfirmeret i fødesognet i 1838. I kirkebogen står der: "god Kundskab, anstændig Opførsel.

Jens Christian Hansen blev gift den 29. december 1847 med Maren Andersdatter. Han bliver boende i fødesognet, hvor han ernærede sig som skrædder, til han døde den 24. februar 1890.

4. Christen Hansen, født den 1. november 1824. Han blev hjemmedøbt den 7. November. Faddere ved hans dåb var: "Gaardmand Jens Pedersens Koun Birthe Axelsdatter, Pige Ane Marie Nielsdatter, Husmænd Mads Christensen, Jens Poulsen, Ungkarl Søren Nielsen, alle i Nørrehal."

Han blev konfirmeret i 1841. I kirkebogen står: "Maadelig Kundskab, doven og magelig, dog ikke usædelig."

Han døde af tuberkulose kun 25 år gammel.

I Biersted kirkebog læses:

"I november 1849 død, 11 november 1849 begravet Ungkarl Christen Hansen, 25 Aar, Trainkudsk ved Hæren, døde hos broderen i Nørhalne, Brystsvaghed.

5. Anders Hansen, født den 3. september 1826, se ane 2.
6. Ane Kirstine Hansen, født den 19. januar 1839. Hun blev døbt den 29. januar s.å. og fadderne var: "Piger: Ane Catrine Sørensdatter, Maren Nielsdatter. Husmænd: Mads Christensen, Hans Pedersen, Tjenestekarl Christen Mortensen, alle i Nørhalne."
7. Lars Peder Hansen, født den 6. september 1831. Han blev døbt den 11. september og faddere ved dåben var: "Ane Catrine Sørensdatter, Indsidder Esben Mortensens Koun, Pige Maren Andersdatter (muligvis Kirsten Andersdatters søster), Husmand Jens Povelsen, Indsidder Christen Mortensen, Tjenestekarl Christen Andersen." Lars Peder blev konfirmeret i Biersted kirke i 1846. Præsten skriver om ham: "Nogenledes Kundskab, skikkelig i Opførsel, men noget tilbageholdende og inde-

sluttet."

Han blev skrædder og giftede sig i 1857 med Ane Marie Andersdatter. Parret bosatte sig på et husmandssted i Nørhøne.

8. Niels Christian Hansen, født den 5. december 1833. Han blev døbt den 1. januar 1834 og faddere var: "Ane Catrine Sørensdatter, Husmand Christen Mortensens Kone, Husmand Christen Mortensen, Pige Anne Marie Jensdatter, Husmand Niels Pedersen, Ungkarl Mads Andersen, alle af Nørhøne".

Niels Christian blev konfirmeret i Aabye kirke i 1848 og blev betegnet : "Kundskab ret god, Opførsel meget god."

Han blev indsat i Nørhøne og giftede sig før 1863 med Maren Johanne Christensdatter.

9. Johanne Marie, født den 26. marts 1836. Hun blev døbt den 1. april samme år og faddere ved dåben var: "Husmand Christen Mortensen, hans Kone Ane Catrine, Pige Mette Marie Madsdatter, Niels Blikker, Ungkarl Christen Nielsen, alle i Nørhøne."

Johanne Marie døde den 3. oktober samme år og blev begravet den 9. oktober på Biersted kirkegård.

10. Johanne Marie, født den 6. september 1837. Hun blev døbt den 8. oktober og faddere ved dåben var: "Pigerne Inger Marie Jensdatter, Else Marie Hansdatter, Husmændene Niels Pedersen, Christen Mortensen og Ungkarl Peder Jensen, alle i Nørhøne."

Johanne Marie blev konfirmeret i Aabye kirke i 1852 og hendes kundskaber var ret gode og opførslen meget god.

11. Jørgen Christian Hansen, født den 14. juli 1840. Han blev døbt den 25. oktober og faddere ved dåben var: "Maren Nielsdatter, Gaardmand Hans Pedersens Kone, Enke Ane Catrine Sørensdatter, Husmand Niels Blikker, Peder Christensen og Ungkarl Jeppe Pedersen, alle i Nørhøne."

Han blev konfirmeret i Biersted kirke den 15. april 1855. Hans kundskaber var "temmelig gode" og opførslen "meget god".

12. Anton Hansen, født den 22. december 1843. Han blev døbt den 4. februar 1844 og faddere ved dåben var: "Maren Nielsdatter, Gaardmand Hans Pedersens Kone, Pige Johanne Madsdatter, Husmand Niels Blikker Jensen, Ungkarl Jens Christian Hansen og Anders Hansen, alle i Nørhøne." De to sidste var den lille drengs ældre brødre.

Han blev konfirmeret i Aabye kirke den 11. april 1858 og havde gode kundskaber og en god opførsel.

Hans Nielsen og Kirsten Andersdatter levede under meget trange økonomiske forhold. Ved folketællingen i 1834 nævnes deres børn som "Almisselemmer". De modtog

fattighjælp.

Familien så i 1834 således ud:

"Nørhalne by, Biersted sogn, nr. 39, et Hus:

Hans Nielsen, 43 Aar, gift, Daglejer.

Kirsten Andersdatter, 34 Aar, hans Kone.

Kristen Hansen, 10 Aar, ugift.

Anders Hansen, 7 Aar, ugift.

Lars Peter Hansen, 3 Aar, ugift.

Niels Kristian Hansen, 1 Aar, ugift.

Ane Kirstine Hansen, 5 Aar, ugift. Deres Børn."

Ved folketællingen i 1840 nævnes det, at familien har "et jordløst Hus". Hans Nielsen er stadig daglejer.

Familien har 5 børn hjemme: "Kristen, 15 Aar, Anders, 13 Aar, Lars Peter, 8 Aar, Niels Kristian, 5 Aar og Johanne Marie, 2 Aar."

Næste folketælling blev foretaget i 1845. Der fortælles om familien: "Nørhalne, Biersted, Biersted, Kær Herred.

Hans Nielsen, 54 Aar, gift, født i Aaby sogn, Aalborg Amt, Daglejer.

Kirsten Andersdatter, 46 Aar, gift, født i Asdal sogn, Hjørring Amt, hans kone.

Niels Chr. Hansen, ugift, 12 Aar, født i Biersted sogn.

Jørgen Hansen, ugift, 5 Aar, født i Biersted sogn.

Anton Hansen, ugift, 2 Aar, født i Biersted sogn.

Johanne Marie Hansen, ugift, 7 Aar, født i Biersted. Deres Børn."

Hans Nielsen døde som husmand og fattiglem i Nørhalne den 4. april 1861 og blev begravet på Biersted kirkegård den 10. april, 69 år gammel.

Kirsten Andersdatter flyttede til Nr. Sundby, hvor hun kom til at bo hos en af sønnerne. Hun døde den 13. februar 1869, 69 år gammel, af tuberkulose. Hun blev ført til Biersted og blev begravet den 21. februar 1869, ved siden af Hans Nielsen. I kirkebogen betegnes hun som "Almisselem".

JENS STEPHENSEN

Ane 6

født 1785, død 1832.

KAREN OLESDATTER

Ane 7

født 1783, død 1861.

Jens Stephensen blev født i Ingstrup sogn syd for Løkken i 1785 som søn af gårdmand Stephen Nielsen og Johanne Nielsdatter, ane 12 og 13. Familien boede i Brødslev (1785 Brøsleff), syd for Ingstrup by. Han blev døbt i Ingstrup kirke 25. søndag efter Trinitatis.

Jens Stephensen voksede op sammen med to halvsøstre. Hans far havde været gift før og i dette ægteskab var der to piger, Lene og Mette.

Jens mistede sin mor, da han var 9 år gammel. Johanne Nielsdatter døde i 1794 og 1/2 år efter giftede faderen sig igen med Anne Pedersdatter.

Ingstrup kirkebog rummer ingen afgangsliste, så det vides ikke, hvornår Jens Stephensen forlod sit fødesogn. Muligvis flyttede hele familien bort fra sognet i en periode. Ved folketællingen i 1801 bor den ikke i Ingstrup.

I 1811 opholder Jens Stephensen sig i nabosognet, Saltum. Saltum kirkebog fortæller, at "der lyses til ægteskab for Jens Stephensen, Ungkarl af Ingstrup og Karen Olesdatter, Pige af Stenum." Lysningen blev foretaget i løbet af vinteren 1811, datoen er ikke nævnt. Vielsen foregik i Stenum kirke den 16. april samme år og forlovere var Jens Sørensen af Saltum og ... Pedersen af Ingstrup. Vielsen er ikke noteret for Stenum sogn.

Karen Olesdatter blev født i Stenum sogn i det gamle Hjørring amt i Børglum Herred i foråret 1783 som datter af Ole Sørensen og hustru Maren Nielsdatter, ane 14 og 15. Hun blev døbt den 4. maj og faddere ved dåben var: Thomas Christensen, Jens Villadsen, Christen Thomsen, Anne Nielsdatter og Anne Marie Jensdatter.

Jens Stephensen og Karen Olesdatter bosatte sig på en gård i Sønder Saltum i Saltum sogn og de fik 6 børn.

1. Ole Jensen, født i 1812. Dåben er ikke indført i Saltum kirkebog, men ved Oles konfirmation, der foregik i Hune kirke (nabokirken) den 22. april 1827 er der noteret, drengen var døbt i Saltum den 30. oktober 1812. Saltum kirkebog mangler dåbsindførelser for omkring en måned i efteråret 1812.
2. Johanne Marie Jensdatter, født den 27. december 1814. Hun blev hjemmedøbt den 1. januar 1815 og faddere ved dåben var: "Thomas Petersens Hustru i Sønder

Saltum, Maren Jensdatter i Johnstrup, Hr. Skolelærer Lyngberg, Jens Johnsen og Niels Mortensen."

Johanne Marie flyttede senere med forældrene til Aabye sogn. Her blev hun den 5. marts 1843 viet til gårdmand Jens Povelsen af Mungård i Kjølvræng i Aabye. Jens Povelsen var 26 år gammel ved brylluppet, Johanne Marie Jensdatter var 28 år.

3. Jens Jensen, født den 15. december 1817. Han blev døbt den 20. december og faddere ved dåben var: Jens Pedersens hustru, pigen Karen Jensdatter i Nørre Saltum, Niels Mortensen, Thomas Pedersen og Søren Jensen i Johnstrup. Jens blev konfirmeret i Aabye i 1832. I 1845 var han tjenestekarl hos søsteren Johanne Marie i Aabye.

4. Stephen Jensen, født den 22. august 1820. Han blev hjemmedøbt samme dag og faddere var: Niels Østergaards hustru i Stenum, pige Maren Jensdatter i Johnstrup, Thomas Petersen i Saltum M., Jens Johnsen i S. Saltum og Niels Vestergaard.

Han døde den 18. januar 1821 og blev begravet den 21. januar s.å.

5. Steffan Nicolai Jensen, født den 16. januar 1822. Han blev døbt den 20. januar og faddere var: pigerne Karen Jensdatter og Inger Bennetsdatter, Christen Gaarden, Niels Mortensen, ungkarl Niels Pedersen, alle af S. Saltum. Steffan blev kun 4 måneder gammel. Han døde den 6. maj 1822 og blev begravet den 12. maj s.å.

6. Maren Stephine Jensdatter, ane 3, født den 7. maj 1823. Hun blev hjemmedøbt den 8. maj og fremstillet i kirken den 18. maj. Faddere ved dåben var: Maren Jensdatter i Johnstrup, Karen Jensdatter i S. Saltum, Jens Johnstrup, Thomas Petersen og Niels Petersen. Hun blev konfirmeret i 1837.

Efter 1823 flyttede Jens Stephensen, Karen Olesdatter og deres 4 børn fra Saltum. Kirkebogen indeholder dog ikke meddelelse om familiens flytning.

I 1831 kommer familien til Aabye sogn fra Jetsmark. Hvor længe de boede i Jetsmark vides ikke. Der er ikke fundet børn døbt i Jetsmark. I Aabye sogn bosatte familien sig på en gård i Kjølvræng.

Jens Stephensen døde den 14. november 1832, 49 år gammel, og blev begravet den 25. november på Aabye kirkegård.

Folketællingen i 1834 fortæller om familien, at den sidder på en gård i Kjølvræng i Aabye og består af:

"Karen Olesdatter, 51 Aar, Gaardbrugerens Enke.

Ole Jensen, 23 Aar,

Johanne Marie Jensdatter, 20 Aar,
Jens Jensen, 17 Aar,
Maren Stephine Jensdatter, 11 Aar. Hendes Børn, ugifte."
Til leje hos Karen Olesdatter bor en lille familie:
"Karen Jensdatter, 62 Aar, gift, Aftægtskone,
Niels Sørensen, 30 Aar, ugift, hendes Søn, Hjulmand,
Mette Marie Nielsdatter, 8 Aar, ugift, hans Datter."

Ved folketællingen 1840, 6 år efter, boede Karen Olesdatter stadig som enke på gården i Kjølvang.

Af børnene er Ole og Maren Stephine stadig hjemme.

Til familien hører også Jens Christian Sørensen, 8 år og Jens Jensen, 5 år. De er benævnt som hendes børnebørn.

Ingen af Karen Olesdatters børn i ægteskabet med Jens Stephensen var blevet gift før 1840 eller havde fået børn.

I 1806 havde Karen Olesdatter født en lille pige, som den 30. december samme år blev døbt i Stenum kirke og fik navnet Margrethe.

Karen Olesdatter var ikke gift og kunne ikke blive gift med barnets far. Han hed Hendrich Christian Pedersen og var i forvejen gift med en anden pige. Ved Margrethes dåb såes følgende faddere: Søren Christensen, Mads Ollesøn, Povel Pedersen, Bodil Nielsdatter og Maren Olesdatter. Sidstnævnte var Karens yngre søster.

Det vides ikke, om Margrethe voksede op hos moderen eller faderen eller kom til fremmede.

De to børn i 1845 kan være børn af denne pige med to forskellige fædre.

Ved folketællingen 1845 boede Karen Olesdatter som aftægtskone hos datteren Johanne Marie og hendes ægtefælle Jens Povelsen.

Efter Jens Stephensens død levede Karen Olesdatter som enke i næsten 30 år. Hun døde i Kjølvang i Aabye sogn den 6. februar 1861 og blev begravet på Aabye kirkegård den 17. februar. Hun blev 79 år gammel.

NIELS HANSEN

Ane 8

Født omkr. 1753.

ANE CHRISTENSDATTER

Ane 9

født omkr. 1764, død efter 1814.

Ifølge aldersangivelsen ved folketællingen i 1801 må Niels Hansen være født omkr. 1753, men hans fødested og herkomst er ukendte.

Niels Hansen levede i Aabye sogn nordvest for Ålborg i tiden 1790 til 1801. Mellem 1801 og 1814 er han antagelig død eller rejst fra sognet. Hans død er ikke fundet i kirkebogen for Aabye sogn.

Han blev gift med Ane Christensdatter, men parret ses ikke gift i Aabye. De er antagelig flyttet til sognet som ungt ægtepar.

Ane Christensdatter blev født omkr. 1764, men hendes fødested og herkomst er ukendte.

Ane Christensdatter levede i Aabye sogn fra omkr. 1790 og til 1814.

Hun er ikke fundet død i Aabye og det er sandsynligt, at hun er flyttet med et af børnene til et andet sogn.

Det har vanskeliggjort eftersøgningen efter ægteparret, at der i kirkebøgerne for Aabye sogn ikke findes oplysninger om til- og fraflytninger før efter 1815.

Fra 1790 bor Niels Hansen og Ane Christensdatter i Gl. Aabye i Aabye sogn. De fik følgende børn:

1. Hans Nielsen, ane 4, født i 1790. Han blev døbt på 14. søndag efter Trinitatis og faddere var: Kirsten Mortensdatter, Johanne Hansdatter, Jens Smed, Peder Bæk og Lars Kaldsen (?).
2. Anne Marie Nielsdatter, født i slutningen af 1792. Hun blev døbt i Aabye kirke den 6. januar 1793 og faddere ved dåben var: Maren (Marie) Sørensdatter, Karen Pedersdatter i Aabye, Anders Mortensen, Søren Jensen i Aabye og Lars Larsen i Hougaard.

Der er ikke fundet flere efterretninger om Anne Marie i Aabye kirkebog, men som voksen optræder hun som fadder ved barndåb hos broderen Hans Nielsen i Biersted.

Ved Anne Maries dåb nævner kirkebogen for Aabye sogn, at Ane Christensdatter

havde haft "3de dødfødte". Der er ikke fundet oplysninger om disse børn - f.eks. begravelserne. De tre fødsler kan være foregået før 1790 og i et andet sogn.

3. Mette Nielsdatter, født i 1795.

4. Johanne Nielsdatter, født i 1795. Tvillingsøster til Mette.

Pigerne blev døbt 8. søndag efter Trinitatis i Aabye kirke og faddere ved dåben var: Karen Jensdatter, Maren Smedsdatter i Aabye, Karen Jensdatter i Aastrup, Johanne Sørensdatter i Wedsted, Peder Bak i Aabye og Lauritz Genugsen (?) i Wedsted.

Mette Nielsdatter blev konfirmeret i Aabye i 1814. Kirkebogen melder om hende: "har gaaet to Vintre, 19 Aar, Kundskab maadelig".

Den anden tvilling, Johanne, er ikke blevet konfirmeret i Aabye. Hun er ikke nævnt ved folketællingen i 1801 og kan være død. Hendes død og begravelse er ikke fundet i kirkebogen for Aabye sogn. Dog kan hun være den "Ane Nielsdatter, død af Børnekopper, 4 1/2 Aar gl." der blev begravet den 14. februar 1801 på Aabye kirkegård. Faderens navn er ikke nævnt og Niels er et meget almindeligt navn i Aabye sogn.

Ved dåbsindførslen i 1795 nævnes det, at Niels Hansen ernærer sig som skomager. Folketællingen i 1801 nævnes familien således:

"Aabye sogn, Aalborg Amt, 48. Familie:

Niels Hansen, 48 Aar, gift første gang, Husmand med Jord.

Ane Christensdatter, 37 Aar, gift første gang, hans Kone.

Hans Nielsen, 10 Aar.

Anne Marie Nielsdatter, 8 Aar,

Mette Nielsdatter, 6 Aar. Deres Børn."

ANDERS MORTENSEN HOLM

Ane 10

født 1745, død 1812.

INGER FRIDERICHSDATTER

Ane 11

født 1760.

Anders Mortensen Holm blev født i Horne sogn i Vendsyssel i 1745 som søn af Morten Andersen Holm og Inger Lauridsdatter. Han blev døbt i Horne kirke 8. søndag efter Trinitatis samme år. faddere ved dåben var: Maren Christensdatter, Maren Olufsdatter, Søren Christensen, Peder - - Redkier og Niel Kjøl.

Anders Mortensen Holm blev konfirmeret i Asdal kirke i 1762. Horne og Asdal sogne havde samme præst og man skiftede mellem de to kirker, når der skulle holdes konfirmation.

I 1787 var Anders Holm i Horne sogn, og folketællingen d.å. fortæller, at i Horne sogn, Hornebjerg, hos 7. familie, ægteparret Niels Pedersen og Kierstine Michelsdatter, bor den ugifte skomager Anders Mortensen. Han var da 42 år gammel.

Kirkebogen for Horne sogn kan berette, at den 19. november 1792 blev ungkarl Anders Mortensen i Høirup trolovet til pigen Maren Nielsdatter fra Terpet. Parret blev viet i Horne kirke den 4. januar 1793. Mikkel Nielsen og Axel Andersen, begge gårdmænd af Høirup i Horne sogn, var forlovere.

Parret bosatte sig i Vandet i Terpet i Horne sogn og fik følgende børn:

1. Niels, født den 20. juli 1795. Han blev døbt i Horne kirke 8. søndag efter Trinitatis. Maren Eskildsdatter i Høirup bar barnet til dåben og de andre faddere var: Jens Kudsk i Terpet, Stephan Vandt i Høirup, Niels Hjulmand i Høirup og Mette Stephansdatter af Ruth.

Niels blev kun 11 uger gammel. Han døde i oktober 1795 og blev den 18. oktober begravet ved sin mors side.

Maren Nielsdatter døde i barselssengen og blev begravet den 26. juli. Hun blev 46 år gammel.

Den 9. oktober 1795 blev Anders Mortensen Holm trolovet 2. gang til pige Inger Friderichsdatter fra Rimmen i Asdal sogn. De blev viet i Asdal kirke den 6. november samme år. Laurs Mortensen og Jens Thomsen fra Asdal var forlovere.

Laurs Mortensen var Inger Friderichsdatters fætter på faderens side. Han var omgangsdegn i Horne - Asdal sogne. Der var ingen skolebygning, så han skulle rundt

på gårdene og undervise børnene. Han var dog så tilfreds med denne ordning, at han i en periode holdt skole i sit eget hus, der bar det fine navn Charlottenborg.

Inger Friederichsdatter var født i Asdal sogn i 1760 som datter af Friderich Ditløfsen og Maren Christensdatter. Hun blev døbt i Asdal kirke 3. søndag efter trinitatis samme år

Faddere ved dåben var: Niels Pedersen, Niels Christensen, Jens Jørgensen, Lauritzes hustru i Raven og Lauritz Jensen i Raven.

Hun blev konfirmeret i Horne kirke 1. søndag efter påske 1778.

Anders Mortensen og Inger Friderichsdatter boede, i den første tid efter brylluppet, i Horne sogn og senere flyttede de til nabosognet Asdal.

Folketællingen 1801 fortæller om familien:

"Hjørring Amt, Vennebjerg Herred (tidligere Horns Herred), Asdal sogn, Vandt, 15. familie:

Anders Mortensen Holm, 55 Aar, gift 2. gang, Husmand med Jord.

Inger Friderichsdatter, 40 Aar, gift 1. gang, hans Kone.

Maren Andersdatter, 5 Aar,

Morten Andersen, 3 Aar, deres børn."

Anders Mortensen Holm og Inger Friederichsdatter fik følgende 3 børn.

1. Maren Andersdatter, født den 28. juli 1796. Hun blev døbt 10. søndag efter trinitatis samme år og Marie Mikkelsdatter fra Mosen i Asdal bar barnet til dåben. De øvrige faddere var Axel Andersen, Mikkelt Vandt, Niels Hjulaaamands søn Niels, alle fra Høirup og Karen Jensdatter i Terpet.
Hun blev konfirmeret i Horne kirke i 1813.
2. Morten Andersen, født den 21. marts 1798. Han blev hjemmedøbt dagen efter og fremstillet i kirken palmesøndag samme år. Anne Pedersdatter Rimen i Asdal bar barnet og faddere var: Morten Friderich Rimmen, Ole Jensen Høiborg, begge af Asdal sogn, Thomas Holm og Mette Marie Stephansdatter i Ruth.
3. Kirsten Andersdatter, født den 23. marts 1801. Hun blev hjemmedøbt den 24. marts og fremstillet i kirken palmesøndag samme år. Faddere ved hendes dåb var: Peder Krat i Horne, Thomas Holm i Terpet, Christen Jensen i Vejrmøllen og Jacob Skrædders kone Maren i Terpet. Niels Mortensens datter Birgit i Høirup bar barnet. - Thomas Holm og Niels Mortensen var sansynligvis barnets farbrødre.-
Kirsten Andersdatter blev konfirmeret i 1816.

Anders Mortensen Holm døde i Vandt i Asdal sogn i foråret 1812 og blev begravet på Asdal kirkegaard den 2. april, 64 år gammel.

STEPHEN NIELSEN

Ane 12

født ca. 1743, død efter 1808.

JOHANNE NIELSDATTER

Ane 13

Født 1755, død 1794.

Stephen Nielsen blev født omkring 1743, men hans fødested og herkomst er ukendte. Som voksen boede han i Ingstrup sogn, hvor kirkebogen går tilbage til 1740, men de ældste indførsler er næsten udviskede eller mangler helt.

Han blev gift 1. gang før 1776, men konens navn kendes ikke og vielsen er forgæves søgt.

I 1785 meddeler Ingstrup kirkebog: "1. søn. ef. Helligtrekonger (7-1-1785) begravet Stephen Nielsens Hustru i Brøseleff, 34 Aar."

Ægteparret havde 2 døtre, Lene og Mette, der var født i 1776 og 1781. De nævnes i folketællingen 1787, men er ikke døbt i Ingstrup.

Den 15. februar 1785 blev Stephen Nielsen trolovet med Johanne Nielsdatter. Parret blev viet i Ingstrup kirke den 8. april samme år. Forlovere ved vielsen var Søren Vestergaard i Brøseleff og Clemmen Christensen i Saltum.

Johanne Nielsdatter var født den 5. januar 1755 i Ingstrup sogn som datter af Niels Larsen og Maren Nielsdatter. Hun blev døbt i Ingstrup kirke. Faddere ved dåben var Mads Christensen i Ingstrup, Karl Peder Christensen, Christen Pedersen, Maren Lauritzdatter og Johanne Christensdatter.

Stephen Nielsen og Johanne Nielsdatter fik kun 1 barn:

1 Jens Stephensen, født i 1785. Han blev døbt i Ingstrup kirke 25. søndag efter trinitatis s.å. Faddere ved hans dåb var: Søren - - nes hustru, Maren Nielsdatter, Thomas Nielsen, Jens Kanstrup og Thomas Jørgensen.

Folketællingen 1787 fortæller om familien:

"Ingstrup, Brøseleff By, 4. familie:

Stephen Nielsen, 44 Aar, gift anden gang, Bonde og Gaardbeboer.

Johanne Nielsdatter, 31 Aar, gift første gang, hans Kone.

Lene Nielsdatter, 11 Aar,

Mette Nielsdatter, 6 Aar, hans Børn af første Ægteskab.

Jens Nielsen, 2 Aar, Barn af sidste Ægteskab."

(I kirkebogen bærer børnene efternavnet Stephensen)

Christian Sørensen, Tjenestekarl, 30 Aar, trolovet første gang, Landdragon.

Johanne Nielsdatter døde i 1794 i Ingstrup og blev begravet den 27. april.

Den 20. maj 1794 blev Stephen Nielsen trolovet med Anne Pedersdatter af Trusleff (Trudslev). Parret blev viet den 23. oktober 1794 og forlovere ved vielsen var Christen Clemmensen og Niels Sand.

Anne Pedersdatter var født omkring 1736.

Der var ingen børn i dette ægteskab.

Ved folketællingen i 1801 er familien ikke i Ingstrup sogn, men i 1808 meddeler kirkebogen: "13. november 1808 begravet Anne Pedersdatter Krat fra Trudsløv, 72 Aar gl. Stephen Nymands Kone."

Det er den eneste gang Stephen Nielsen er set med efternavnet Nymand.

Stephen Nielsen er ikke fundet død i Ingstrup sogn ligesom der ikke er fundet efterretninger om børnene i dette sogn efter 1808. Desværre rummer kirkebogen ikke oplysninger om folk, der flyttede fra sognet.

OLE SØRENSEN

Ane 14

Født omkr. 1753, død 1814.

MAREN NIELSDATTER

Ane 15

Født omkr. 1753, død 1818.

Ole Sørensen blev født i Stenum sogn i Vendsyssel i efteråret 1753 som søn af Søren Andersen og hustru Maren Olesdatter, ane 26 og 27. Han blev døbt den 11. november i Stenum kirke og faddere ved dåben var: Jens Sørensen, Jens Abrahamsen, Povel Larsen, Kirsten Andersdatter og Kirsten Abrahamsdatter.

Den 5. oktober 1781 blev Ole Sørensen trolovet til pigen Maren Nielsdatter og de blev viet i Stenum kirke den 21. december samme år. Christen Jørgensen i Ingstrup og Søren Ejus af Stenum var forlovere.

Det nygifte par nedsatte sig som bondefolk i Stenum.

Maren Nielsdatter var antagelig også født i Stenum. Hun var født omkring 1753-1755, men hendes dåb er ikke fundet i Stenum kirkebog.

I ægteskabet kendes børnene:

1. Karen Olesdatter, ane 7, født i 1783. Hun blev døbt den 4. maj og faddere ved dåben var: Thomas Christensen, Jens Villadsen, Christen Thomsen, Anne Nielsdatter og Anne Marie Jensdatter.
2. Maren Olesdatter, født i 1786. Hendes dåb er ikke fundet i Stenum kirkebog, men hun kendes fra folketællingen i 1787.

Maren Olesdatter blev i 1813 viet i Stenum kirke til Søren Christensen af Ingstrup.

3. Kirsten Olesdatter, født i 1794. Hun blev døbt den 13. april og faddere ved dåben var: Peder Olesen Beilgaard (?), Jens Nielsen Münch, Kirsten Thomsen, Bodil Nielsen og Else Jensdatter. Hun blev konfirmeret i 1809 i sit fødesogn. De to ældre søstre er nok også konfirmeret i Stenum, men konfirmationer er først blevet indført fra omkr. 1805.

Kirsten Olesdatter blev i 1814 gift med Niels Olesen fra Ingstrup. Niels Olesen overtog muligvis svigerfaderens gård i Stenum.

Folketællingen 1787 fortæller følgende om familien:

"Stenum, Tolstrup Annexsogn, Børglum Amt.

Ole Sørensen, 34 Aar, gift første gang, Bonde og Gaardbeboer.

Maren Nielsdatter, 32 Aar, hans Kone, gift første gang.

Karen Olesdatter, 4 Aar

Maren Olesdatter, 1 Aar Deres Børn

Maren Olesdatter, Mandens Moder, 70 Aar".

Folketællingen i 1801 melder om familien:

"Ole Sørensen, Husbonde, 48 Aar, gift første gang, Bonde.

Maren Nielsdatter, 46 Aar, gift første gang, hans Kone.

Karen Olesdatter, 16 Aar,

Maren Olesdatter, 14 aar,

Kirsten Olesdatter, 6 Aar, deres Børn, ugifte

Anders Sørensen, Tjenestekarl, 51 Aar, ugift."

Ole Sørensen døde den 16. marts 1814 og blev begravet på Stenum kirkegård den 23. marts.

Maren Nielsdatter døde den 29. juni 1818 og blev begravet ved Oles side den 7. juli 1818.

MORTEN ANDERSEN HOLM

Ane 20

Født omkr. 1714, død 1788.

INGER LAURIDSDATTER

Ane 21

Død 1764.

Morten Andersen Holm blev født i Horne sogn omkr. 1714 som søn af Anders Holm og Karen Thomasdatter (ane 40 og 41).

Han blev konfirmeret den 8. februar 1734 i Horne kirke og var på det tidspunkt omkr. 20 år gammel. Det var dengang mest almindeligt, at unge mennesker først blev konfirmeret i 18-20 års alderen.

Kirkebogen for Horne og Asdal sogne starter først i 1732 og om de tidligste konfirmationer står der i kirkebogen:

"Catechumeni og de som blive overhørt, før de gaae til Alterens Sacramente af Horne Sogen fra Aar 1732". Ordet konfirmation bruges først senere.

Morten Andersen blev den 7. december 1740 trolovet til Inger Lauridsdatter og de blev viet den 11. oktober 1741 i Horne kirke. Christen Jensen og Anders Axelsen var forlovere ved vielsen.

Inger Lauridsdatters fødsel og herkomst kendes ikke.

I 1754 ses hun som fadder ved en dåb hos et familiemedlem i Horne.

Det har været vanskeligt at finde efterretninger om parrets børn da kirkebogens indførelser om dåb i tiden 1741-50 er næsten ulæselige, og der kun er 1 af ægteparrets børn som er fundet døbt i Horne - Asdal. Det var Anders Mortensen Holm, ane 10, der blev døbt i 1745 i Horne.

Med nogen usikkerhed ser parrets børneflokk således ud:

Anders Mortensen Holm, ane 10, født i 1745 og konfirmeret i 1762 i Asdal. Thomas Holm i Terpet.

Niels Mortensen i Høirup, konfirmeret i Asdal i 1762.

Kirsten Mortensdatter Holm, hun nævnes i 1760 som fadder i Høirup.

Inger Lauridsdatter døde i 1764 og blev på 23. søndag efter Trinitatis begravet på Horne kirkegård.

Ved folketællingen i 1787 bor Morten Andersen i Høirup i Horne sogn hos Thomas Michelsen og Else Christensdatter.

Om Mortens står der, at han er enkemand efter 1. ægteskab, er 73 år gammel og er

"Betler og Almisselem".

Der findes ingen oplysninger om hans tidligere erhverv, men han har vel været fæstebonde. I 1700 tallet blev megen agerjord ødelagt af sandflugt og mange bønderfamilier blev drevet ud i tiggeri. Den hjælp, man fik fra sognet som almisselem, var ikke nok.

Morten Andersen Holm døde den 11. november 1788 og blev begravet på Horne kirkegård. Kirkebogen oplyser, at der ikke blev holdt prædiken over ham. Der har nok skullet ekstrabetaling til for at få præsten til at holde en ligprædiken.

GENEABLOG

FRIDERICH DITLØFSEN

Ane 22

Født omkr. 1717, død 1793.

MAREN CHRISTENSDATTER

Ane 23

Født omkr. 1726.

Friderich Ditløfsen blev født i Høirup i Horne sogn omkr. 1717 som søn af Ditløf Mortensen og Inger Jensdatter.

Han blev konfirmeret i nabosognet Asdal i 1737.

I februar 1753 blev Friderich Ditløfsen trolovet med Maren Christensdatter fra Rimen i Asdal. Parret blev viet i Asdal kirke på 3. pinsedag samme år. Ved brylluppet optrådte Jep Blaae og Peder Blaae som forlovere, de var Marens farbrødre.

Maren Christensdatter var født i Asdal sogn omkr. 1726 som datter af fæstebonden Christen Nielsen Blaae og dennes hustru, hvis navn ikke kendes.

Hun blev konfirmeret i Asdal kirke i 1743. Hendes far, Christen Nielsen Blaae levede i 1753, da datteren blev gift. Han var da over 70 år og muligvis syg, hvilket kan være grunden til, at hans brødre optræder som forlovere ved vielsen.

Friderich Ditløfsen overtog kort efter giftermålet svigerfaderens fæstegård. Fæstegårdene i Asdal sogn hørte under herregården Asdal i samme sogn. Fæsteprotokollen derfra findes ikke mere, men en afskrift af nogle af fæstebrevene meddeler: "24. december 1754 fæster Friderich Ditløfsen fra Høirup det Sted på Rimen i Asdal, som Christen Nielsen Blaae afstaar. Hartkorn 0-4-2-2."

Friderich Ditløfsen og Maren Christensdatter fik følgende 8 børn:

1. Helle Friderichsdatter, født i Asdal sogn i 1753. Hun blev døbt 10. søndag efter Trinitatis samme år og blev opkaldt efter faderens farmor.

Ved dåben i Asdal kirke ses følgende faddere:

"Morten Ditløfsen (faderens bror), Christen Nielsen Blaae, Oluf Berg, Kirsten Ditløfsdatter (faderens søster) og Niels Jensens hustru Maren".

Kirkebogen for Horne og Asdal sogne for tiden 1750-60 er ret medtaget af tidens tand, især tidsangivelser, der er placeret ved bogens kant, hvor den er mest slidt, kan være vanskelige at tyde.

2. Anders, født i 1754 og døbt sidst på året. Faddere ved dåben var: Christen Lauritzen, Niels Ditløfsen, Christen Nielsen, Kirsten Ditløfsdatter og Christen

Hansens hustru.

Han blev konfirmeret i Asdal i 1772 og i 1792 blev han gift med Marie Michelsdatter. Han blev husmand i Mosen i Asdal sogn. Ægteparret fik en del børn, hvoraf 3 døde som spæde.

3. Lauritz, født i 1756. Han blev døbt i Asdal kirke 22. søndag efter Trinitatis og faddere ved dåben var: lauritz Christensen, Lauritz Kudsk, Kirsten Ditløfsdatter, Peder Dÿnck og Karen Christensdatter.

Lauritz Christensen og Karen Christensdatter kan være søskende til Maren, men der er ingen sikre efterretninger derom.

Hans navn skrives senere laurs og Lars.

Lauritz Friderichsen blev konfirmeret i Asdal i 1776 og blev gift samme sted i 1792 med "den gudfrygtige Pige Anne Pedersdatter".

Lauritz blev husmand på Rimen i Asdal. Måske overtog han faderens gård. Anne Pedersdatter døde i 1804, kun 35 år gammel. Lauritz døde i 1811.

4. Maren Friderichsdatter blev født lige efter nytår i 1758 og døbt på Taksigelsesdag i februar samme år. I forbindelses med hendes dåb står der i kirkebogen om Friderich Ditløfsen, at han "tjener i Snevre". Det er et lille bysamfund, der i dag hedder Snevre. Det ligger syd for Asdal i nabosognet Bjærgby.

Ved Marens dåb ses følgende faddere: Heile Heiløsøn, Niels Møller, Niels Eskildsøn, Kirsten Ditløfsdatter, Karen Christensdatter.

Marens Friderichsdatter blev viet i 1789 i Horne kirke med Jacob Jensen.

5. Inger Friderichsdatter, født i 1760, ane 11.

6. Christen Friderichsen, født i begyndelsen af 1763. Han blev døbt 2. søndag efter påske og faddere ved dåben var: Christen i Mosen, Laurs Simonsen, Jochum Thomesen, Jens Jørgensens hustru Ingeborg, Laurs Christensens hustru Kirsten. Han blev opkaldt efter sin nylig afdøde morfar.

Christen Friderichsen blev konfirmeret i Horne kirke i 1780.

Han giftede sig i 1789 i Horne med en pige ved navn Maren Christensdatter.

7. Morten Friderichsen, født i 1766. Han blev døbt i september 1766 og opkaldt efter faderens farfar, Morten Olufsen Tvilling.

Han døde i februar 1767 og han blev begravet på Asdal kirkegård den 11. februar 1767.

8. Morten Friderichsen, født først på året 1768 og blev døbt i april. Faddere ved dåben var: Niels Lausen, Margrethe Jepsdatter, Niels Nielsen, Jens Christensen og Ingeborg Ipsdatter (eller Jepsdatter).

Han blev konfirmeret i 1785 i Horne kirke.

Foruden arbejdet med den lille fæstegård og arbejdet som tjenestekarl for andre, tjente Friderich Ditløfsen også lidt til familiens underhold ved at arbejde som

skrædder.

Folketællingen fra 1787 fortæller om familien:

"Asdal Sogn, Hjørring Amt, Vennebjerg Herred.

Paa Heden (antagelig samme lokalitet som Rimen, nu Rimmen). 10. familie:

Friderich Detlevsen, 70 Aar, gift første gang, Husmand og Skrædder.

Maren Christensdatter, 61 Aar, gift første gang, hans Kone.

Lars (Lauritz) Friderichsen, 31 Aar,

Morten Friderichsen, 18 Aar,

Inger Friderichsdatter, 28 Aar, deres Børn, ugifte."

Friderich Ditløfsen døde i 1793 i en alder af 76 år. Han boede til sin død på Rimmen i Asdal og blev begravet på Asdal kirkegård den 16. juni 1793.

Der er ikke fundet efterretninger om Maren Christensdatters død i Asdal sogn. Hun er ikke i sognet ved folketællingen i 1801, men hun kan være flyttet fra sognet efter Friderich Ditløfsens død.

Niels Larsen og Maren Nielsdatter levede i 1750'erne i Ingstrup sogn på et sted, der kaldtes Spalden. Antagelig er det navnet på en gård. Stednavnet er ikke fundet på nutidens kort over sognet.

Den 8. november 1749 blev Niels Larsen og Johanne Nielsdatter på Spalden viet i Ingstrup kirke. Det er sikkert det samme ægtepar. Navnet Spalden findes kun to steder i kirkebogen: ved ovennævnte vielse og ved en dåb i 1755.

I 1755 læses i kirkebogen: "5. (?) januar født, døbt Dom. Regal Johanne (ane 13). Datter af Niels Larsen paa Spalden og Maren Nielsdatter." Fadderne var Mads Christensen, Karl Christensen, Christen Pedersen, Maren Lauritzdatter og Johanne Christensdatter.

Muligvis var Niels Larsen gift to gange. Første gang med Johanne Nielsdatter på Spalden. Efter hende overtog han gården, antagelig en fæstegård. Anden gang hed hans kone Maren Nielsdatter og deres lille pige blev opkaldt efter kone nr. 1, men der er ikke fundet oplysninger om den første kones død og et nyt ægteskab.

Hverken Niels Larsen eller Maren Nielsdatter er ikke fundet døde i Ingstrup sogn.

MAREN OLESDATTER (OLUFSDATTER)

Født omkr. 1718, død 1797.

Søren Andersen levede i Stenum sogn i 1750'erne. Om han er født i Stenum, vides ikke. Kirkebogen for dette sogn starter i 1704, men den er meget slidt og de ældste indførsler næsten umulige at tyde.

Søren Andersen døde antagelig før 1781. I dette år blev hans ældste søn Ole gift og Søren optrådte ikke som forlover ved vielsen. Der er dog ikke fundet efterretninger om hans begravelse i kirkebogen.

Søren Andersen blev før 1751 gift med Maren Olesdatter, men vielsen er forgæves søgt.

Maren Olesdatter, som et enkelt sted kaldes Maren Olufsdatter, var født omkr. 1718, men hendes herkomst er ukendt.

Ved folketællingen i 1787 nævnes Maren Olesdatter som enke og boede hos sønnen Ole Sørensen i Stenum.

Hun døde i oktober 1797 og blev begravet på Stenum kirkegård den 22. oktober. Hun blev 79 år, 6 måneder og 2 uger gammel.

Søren Andersen og Maren Olesdatter fik 4 børn:

1. Dorethe Sørensdatter, født i oktober 1751. Hun blev døbt den 30. oktober og faddere ved dåben var: Povel Larsen, Søren Abrahamsen, Thomas Clemmensen, Kirsten Abrahamsdatter og Kirsten Andersdatter.
2. Ole Sørensen, født i 1753, ane nr. 14.
3. Ingeborre Sørensdatter, født i 1755. Hun blev døbt den 14. december og faddere ved dåben var: Jens Sørensen, Christen Nielsen, Anne Christensdatter, Albreth Sørensen og Maren Pallesdatter.
4. Jens Olesen. Døbt den 31. juli 1757 og faddere ved dåben var: Søren Abrahamsen, Peter Knudsen, Kirsten Abrahamsdatter, Povel Larsen og Maren Pallesdatter.

Kirsten Andersdatter, der var fadder ved Dorethes dåb, kan være søster til Søren Andersen.

De to ret sjældne pigenavne Dorethe og Ingeborre er antagelig navnene på de to børns bedstemødre.

ANDERS HOLM

Ane 40

Død 1742.

KAREN THOMASDATTER

Ane 41

Født omkr. 1687, død 1740.

Anders Holms fødsel og herkomst er ukendt.

Han blev gift før 1714 med Karen Thomasdatter.

Karen Thomasdatter var født omkr. 1687, men er af ukendt herkomst.

I 1732 bor parret i Høirup sogn. Det er tænkeligt, at de begge er født i sognet eller i nabosognet Asdal.

I 1748 døde i Asdal sogn Anna Thomasdatter, salig Thomas Andersens enke, 78 år gammel. Anna Thomasdatter var født omkr. 1670 og det kan tænkes, at hun var mor til Karen Thomasdatter.

Ålborg Bispearkiv indeholder en pakke dokumenter om "Kirke-, Skole- og Fattigsager i Landsognene 1555-1847". Heri findes en fortegnelse over de fattige i Horne-Asdal sogne i 1732.

Anders Holm er nævnt og der er tilføjet, at han har "2de (tvende) smaa Børn". Hvor meget Anders og hans familie modtager i fattighjælp fra sognets andre beboere nævnes ikke.

Anders Holm og Karen Thomasdatter fik deres ældste barn, Morten Andersen Holm (ane 20) omkr. 1714 og de må have haft en del børn, når de i 1732 stadig har små børn.

Foruden Morten kendes to børn:

Kirsten Andersdatter Holm, født omkr. 1718.

I 1747 fik hun et uægte barn døbt i Horne kirke. Barnet døde samme år og i 1751 blev Kirsten gift i Horne kirke med Peder Pedersen. Parret bosatte sig i Høirup og fik 5 børn, hvoraf 3 døde ret tidligt.

Peder Holm var antagelig også et barn af Anders Holm og Karen Thomasdatter. I 1750 fik Maren Jørgensdatter af Ruth et uægte barn døbt i Horne kirke. Peder Holm blev udlagt som far.

Karen Thomasdatter døde i 1740, 53 år gammel. Hun blev begravet på Horne kirkegård 16. søndag efter Trinitatis.

Anders Holm levede til 1742. Han blev begravet 4. søndag i Advent.

ANDERS HOLM

Ane 40

Død 1742.

KAREN THOMASDATTER

Ane 41

Født omkr. 1687, død 1740.

Anders Holms fødsel og herkomst er ukendt.
Han blev gift før 1714 med Karen Thomasdatter.

Karen Thomasdatter var født omkr. 1687, men er af ukendt herkomst.
I 1732 bor parret i Høirup sogn. Det er tænkeligt, at de begge er født i sognet eller i nabosognet Asdal.
I 1748 døde i Asdal sogn Anna Thomasdatter, salig Thomas Andersens enke, 78 år gammel. Anna Thomasdatter var født omkr. 1670 og det kan tænkes, at hun var mor til Karen Thomasdatter.

Ålborg Bispearkiv indeholder en pakke dokumenter om "Kirke-, Skole- og Fattigsager i Landsognene 1555-1847". Heri findes en fortegnelse over de fattige i Horne-Asdal sogne i 1732.

Anders Holm er nævnt og der er tilføjet, at han har "2de (tvende) smaa Børn". Hvor meget Anders og hans familie modtager i fattighjælp fra sognets andre beboere nævnes ikke.

Anders Holm og Karen Thomasdatter fik deres ældste barn, Morten Andersen Holm (ane 20) omkr. 1714 og de må have haft en del børn, når de i 1732 stadig har små børn.

Foruden Morten kendes to børn:

Kirsten Andersdatter Holm, født omkr. 1718.

I 1747 fik hun et uægte barn døbt i Horne kirke. Barnet døde samme år og i 1751 blev Kirsten gift i Horne kirke med Peder Pedersen. Parret bosatte sig i Høirup og fik 5 børn, hvoraf 3 døde ret tidligt.

Peder Holm var antagelig også et barn af Anders Holm og Karen Thomasdatter. I 1750 fik Maren Jørgensdatter af Ruth et uægte barn døbt i Horne kirke. Peder Holm blev udlagt som far.

Karen Thomasdatter døde i 1740, 53 år gammel. Hun blev begravet på Horne kirkegård 16. søndag efter Trinitatis.

Anders Holm levede til 1742. Han blev begravet 4. søndag i Advent.

DITLØF MORTENSEN
Født omkr. 1681, død 1737.

Ane 44

INGER JENSDATTER
Født ?, død 1759.

Ane 45

Ditløf (Ditlev) Mortensen blev født i Horne eller Asdal sogn omkr. 1681 som søn af degnen Morten Olufsen Tvilling og præstedatteren Helle Christensdatter. Ane 88 og 89.

Morten Olufsen Tvilling havde ansættelse som degn i begge sogne, men der var ingen degnebolig, så det vides ikke, hvor familien boede.

Kirkebogen for Horne og Asdal sogne startede først i 1732, så oplysninger fra tiden før må stykkes fra mange kilder, der ikke alle er lige nøjagtige.

Ditløf Mortensen blev gift før 1710 med Inger Jensdatter, hvis herkomst er ukendt.

Ditløf Mortensen og Inger Jensdatter bosatte sig i Høirup i Horne sogn. I ægteskabet kendes 7 børn. Den nøjagtige rækkefølge for deres fødsel kendes ikke, men børnene var:

1. Morten Ditløfsen, født omkr. 1710.

Han blev viet i 1740 til Maren Nielsdatter. Vielsen foregik i Horne kirke. Mortens far var død nogle år før brylluppet og som forlovere havde parret: Christen Mortensen og Laurids Poulsen. Førstnævnte kan være en farbroder til Morten, men der findes ingen sikre efterretninger om det.

Maren Nielsdatter og Morten Ditløfsen var antagelig fæstebønder. De boede i Høirup i Horne sogn. Han døde i 1762 og Maren Nielsdatter i 1764. Deres søn Laurids (Lars, Laus), der var født i 1769, blev degn som farfaderen Morten Olufsen Tvilling. Han boede i et lille hus med det pompøse navn Charlottenborg. Her holdt han skole for børnene, da han blev træt af at være omgangsskoleholder. Han skulle rundt på gårdene og undervise børnene efter tur. Foruden at være degn, var han også husamand og tømrer. Han døde i Asdal sogn i 1819.

2. Helle Ditløfsdatter. Hendes fødselsår kendes ikke og hun var så gammel, at hun blev konfirmeret før kirkebogens start i 1732.

Hun var en voksen pige i 1741. Da optrådte hun som fadder, da Morten Ditløfsen, hendes storebroder, fik en datter døbt.

3. Niels, født omkr. 1713 og konfirmeret i Horne i 1733.

I 1740 optræder Niels på en særlig side i kirkebogen. På 5. søndag efter Trinitatis blev han og "Maren Michelsdatter public absolveret i Horne Kirke - for Leiermaal

med Hverandre."

Denne meddelelse betyder, at de to unge mennesker havde haft samleje med hinanden uden at være gift. På den tid blev der set meget strengt på den slags og de to parter skulle stå frem i kirken og for hele menigheden bekende deres synd. Derefter fik de så kirkens tilgivelse.

I 1742 giftede Niels Ditløfsen sig med pigen Else Christensdatter. De fik en del børn, hvoraf nogle døde som små.

Else døde i 1758 og Niels Ditløfsen giftede sig året efter med Else Knudsdatter. Hun døde i barselssengen i december 1760.

Før 1762 giftede Niels sig med Anne Michelsdatter og i 1767 var han blevet gift for fjerde gang med en pige ved navn Maren Christensdatter. Hun fødte ham 3 børn, der døde som spæde.

Niels Ditløfsen døde i 1778, 65 år gammel. Maren Christensdatter døde i 1795.

4. Friderich Ditløfsen, født omkr. 1717. Se ane 22.

5. Ingeborg Ditløfsdatter er født omkr. 1720 og hun blev konfirmeret i 1740. Ingeborg blev opkaldt efter sin mormoder.

Hun giftede sig i Horne kirke i 1750 med Morten Jensen. Søren Lauridsen og Niels Ditløfsen (hendes ældre bror) var forlovere. Parret fik et barn døbt i Horne kirke kort efter brylluppet. Derefter er der ikke fundet flere efterretninger om parret i Horne sogn, dog optræder Ingeborg som fadder ved barndåb hos sine søskende flere gange.

6. Maren Ditløfsdatter, født efter 1720. Hun blev konfirmeret i 1740 og i 1743 giftede hun sig med Christen Mikkelsen i Horne. Michel Pedersen i Vandt og Morten Ditløfsen var forlovere. Det nygifte par bosatte sig i Høirup sogn. I 1745 fik de en datter, der blev døbt Kirsten. Christen Mikkelsen døde i 1747.

7. Kirsten Ditløfsdatter, født efter 1731. Hun blev konfirmeret i 1747 i Horne kirke. 3. søndag efter pinse 1759 blev hun viet til Friderich Jensen. Jacob Michelsen og Niels Ditløfsen var forlovere. Parret bosatte sig i Tornbye sogn, syd for Horne. Her boede de ved folketællingen i 1787.

Friderich Jensen benævnes som husmand og daglejer.

I Ålborg Bispearkiv findes en pakke dokumenter ang. "Kirke-, Skole- og Fattigsager i Landsognene 1555-1847".

Fra 1732 findes en specifikation over Horne og Asdal sognes fattige og "paa Sognefolkenes udlagte Gaver" til dem.

Heri optræder som fattig af "3. Classe" (de ældste eller de fattigste) Ditløf Mortensen. Som en ekstra grund til, at netop han skal hjælpes, er tilføjet, at han har "2de smaa Børn". Det er antagelig de to yngste børn Maren og Kirsten.

Ditløf Mortensen døde i 1737. Han blev kun 56 år gammel. Han blev begravet på Horne kirkegård 22. søndag efter Trinitatis.

Desværre er der intet skifte efter ham.

Inger Jensdatter døde en af de sidste dage i året 1758 og blev begravet på Horne kirkegård "Nyeaarsdag 1759". Hendes alder nævnes desværre ikke.

Ditløf Mortensen og Inger Jensdatter var - sammen med Horne og Asdal sognes andre beboere - vidner til sagen omkring præsten Peder Jacob Hvid og Ditløf Mortensen kom til at spille en lille rolle i sagen, da han satte sit navn under en støtteskrivelse til kongen.

Sagen Peder Jacob Hvid er meget omfattende. I Vendsyssel Årbog 1919 findes en lang artikel herom af H. Hjort-Nielsen.

Her skal sagen kun opridses ganske kort:

Peder Jacob Hvid var præstesøn fra Fyn, født 1689.

Han læste til præst i København og blev i 1713, kun 23 år gammel, kaldet til sognepræst i Horne og Asdal.

Det var den gamle greve Otto Rantzau til Asdal, der ansatte præsten. Han startede i sit embede i pinsedagene i 1713.

I august måned samme år anklagede en kvinde ved navn Kirstine Schwartzkopf ham for "brudt Jaord". I september startede sagen ved Ålborg Tamperet og i de næste måneder blev der holdt et utal af møder og det fæg med beskyldninger mod den stakkels unge præst.

Hvid forholdt sig i den første tid ret passiv, men måtte til sidst tage til genmæle mod Kirstine.

Om pigen Kirstine Schwartzkopf haves kun få oplysninger. Hun havde nær forbindelse med grevefamilien på Asdal. Denne familie støttede hende under hele sagen. Antagelig var hun grevens elskerinde og da hun blev for besværlig og for krævende, havde man lovet hende, at hun kunne blive præstekone.

Grev Rantzau havde måske ved ansættelsen af den nye præst ikke fået sagt tydeligt nok, at ægteskab med Kirstine var en forudsætning for embedet.

Kirstine var sikkert en dejlig pige. Under sagen fortalte hun frimodigt, at Peder Jacob Hvid havde "ligget hos hende" og flere vidner påstod, at Hvid selv havde fortalt om sit samvær med pigen.

Sidst på året 1713 blev Hvid dømt til at betale "hende for Spot og Skade med Kost og Tæring 350 Rigsdaler og i Mulkt til fattige Præsteenker 30 Rigsdaler".

Det var billigt sluppet, retten har vel været klar over, at Kirstine ikke var "en pæn pige". Men Kirstine var ikke tilfreds. Hun bragte sagen for Højesteret og der kom nye oplysninger frem.

Peder Jacob Hvid gjorde ikke sagen bedre, da han i november 1713 hemmeligt giftede sig med pigen Maren Eriksdatter Bugge og installerede hende som præstekone i Horne præstegård.

Kun 7 måneder efter brylluppet fødte Maren et barn og Hvids fjender i sognet sendte tre kvinder for at kigge på den nyfødte og helst komme med en udtalelse om, at præstekonen havde været gravid før brylluppet.

De lokale koner var ikke meget for at skulle vidne i Retten, men de fortalte senere om barnet, at "de befandt (det) med alle Lemmer uden Lyde undtagen, at deroven paa Hovedet var en Knude eller en Vækst, og skønt Barnet var Klejnligt, saa havde det dog Haar paa Hovedet og Negle paa Hænder og Fødder".

Vidneudsagnet gav ikke svar på spørgsmålet om undfangelsestidspunktet. En anden anklage mod Hvid gik ud på, at han serverede dårligt vin til altergang. Et vidne fortalte: "Vinen, der blev meddelt, var ganske slet baade i Smag og paa Couleur og saare ligere Lergravvand end Vin, hvilket er mit Sandheds Vidne, som jeg ved min Ed efter Loven testerer og det saa sandt hjælpe mig Gud og hans Hellige Ord". Den fromme bøn kunne nok behøves. Efter flere (måske falske) vidneudsagn lød anklagen på, at præsten havde ombyttet vinen med urin. Vinen til brug ved altergang blev bragt til kirken direkte fra Asdalgård, hvor præstens mest indflydelsesrige modstandere sad.

10.-11. december 1714 faldt der dom i sagen ved Højesteret. Peder Jacob Hvid blev fradømt "Kjole og Krave", han måtte aldrig mere virke som præst.

På dette tidspunkt havde Hvid været suspenderet fra sit præsteembede i nogen tid, men i den tid, han var præst i Horne - Asdal menigheder, havde han også fået venner. Hans venner har antagelig ikke været ført som vidner, men straks efter domfældelsen sendte en kreds af embedsmænd og andre beboere i Vendsyssel et bønsskrift til kongen. Han var den eneste, der kunne omstøde dommen.

Den første del af bønsskriftet, der er stilet til:

"Stormægtigste Monarch, Allernaadigste Arfve Herre og Konge" var underskrevet af 5 sognepræster, 3 forpagtere og 1 ridefoged.

Skriftet roser Peder Jacob Hvid for hans embedsførelse og udtrykker "christelig Condolence over hans store Ulycke" og beder kongen "ej lade ham gaa trøstesløs fra sig".

Herefter skriver nogle enkeltpersoner hver et afsnit, heriblandt en tolder og en byfoged, begge fra Hjørring.

En af nabopræsterne skriver således:

"Jeg legger allerunderdanigst min Bøn til de andris for denne min tilforn Medbroder i Embedet og skickelig Naboe, som i sit Levnet har været en Guds Mand og i sin Lærdom iblandt os.

Ifvar N. Ifvarsen, uværdig Sogne Præst

En enkelt kvinde er med:

"Ofvenmeldte testerer med de andre Ofvenschrevne i Sandhed med allerunderdanigst Ønsche og Forbøn.

Anna slg. (salig, afdøde) Thomas Thomassens til Kiersgaards"

Herefter følger "Sognefolkenes Attest"

"Voris forrige Sogne Præst Hr. Peder Jacob Hvid hand prædichede for os som en Guds Mand, hand levede med os som en ærlig Mand. Vi hafvet nok helst yndsket at beholdt ham, men som det ey var Guds Villie, saa tager vi Afskeed med ham med Graad. Vi følger ham med vore Bønner, Gud velsigne ham for hver dag, vi kiendte ham og lad ham fiende en Naadig Konge, det ynsker saa mange, som upartische er." Herefter følger 52 mænds underskrifter. Nogle har skrevet deres fulde navn. Deriblandt findes Ditløf Mortensen. Andre kunne ikke skrive og har kun tegnet deres forbogstaver.

Sognefolkenes skrivelse er holdt i meget vage vendinger og de tager på ingen måde parti i sagen, der fældede præsten. Alligevel var det bemærkelsesværdigt og meget modigt, at så mange af sognets beboere turde skrive under på ovenfor citerede skrivelse. De fleste af dem var fæstebønder under Asdal og selvom de ikke med et ord kritiserer Rantzaufamilien på godset, så kan man frygte, at de har fået ubehageligheder for deres medvirken.

Bønsskrivelsen til kongen sluttede med et tårepersende stykke skrevet af degnen for Horne - Asdal menigheder, Anders Jensen:

"Her er en Begrædielsis Bog iskrefen med Ach og Vee for Voris forrige troe Siælesørgere, hand som tilforn troeligen har bedt for os andre sine Tilhørere, og ald Christenheden hand nu icke for sig self oplade sin Mund for Bevelse! Ach Herre, bøy vor allernaadigste Arfve Herris og Kongis Hierte til Erbarmelse, Naade og Miskundhed over denne arme nedfaldende Peder til allernaadigste Opreisning igien.

Jeg fattige Mand, som med hannem som hans ringe Tienere og Degn udi Embedet har været, hører Dagligen Sognefolchenfis Graad og Klage, som Dagligen sætter mine Øyne i Taare derover - - - - hvorfor vi med Such og Bøn til den allermægtigste Gud og vor allernaadigste Arfveherre og Konge beder, de vil forbarme sig over denne faldne Aaron og heele de Beene, som forknusede ere. - - - "

Kongen må have haft et hjerte af stål, at han ikke lod sig røre af degnens begrædelsesbog, men det gjorde han ikke. Hvid blev aldrig præst igen. Han rejste til hovedstaden og ernærede sig som prokurator. Han var resten af sit liv en fattig mand. Han døde i 1760.

CHRISTEN NIELSEN BLAAE

Ane 46

Født omkr. 1682, død 1760.

N.N.

Ane 47.

Født omkr. 1693, død 1773.

Christen Nielsen Blaae blev født i Asdal sogn i Vendsyssel omkr. 1682. Hans forældre var Niels Blaae og Ingeborg Christensdatter. De boede på Rimen (nu Rimmen) i Asdal sogn.

Christen Nielsen Blaae blev gift før 1726, da hans første barn er født dette år, men konens navn kendes ikke. Hun er kun nævnt i Horne - Asdal kirkebog en gang. Det er ved hendes død i 1773, da kaldes hun "Christen Blaaes enke". Hun blev 80 år gammel og må altså være født omkr. 1693.

Christen blev boende i Asdal hele sit liv. I 1732 nævnes han som husmand.

Han døde i 1760 (nærmere tidsangivelse kan ikke læses) og blev begravet på Asdal kirkegård. Han blev 78 år gammel.

Af ægteparrets børn kendes med nogenlunde sikkerhed 3.

1. Maren Christensdatter blev født omkr. 1726 (ane 23).
2. Poul (Nielsen) Blaae er født omkr. 1731 og levede ved folketællingen 1787 på Heeden i Asdal. Han var gift med den jævnaldrende Johanne Christensdatter.
3. Niels Christensen Blaae, der i 1775 blev viet i Horne kirke til Anne Andersdatter.

I et dokument i Ålborg Bispearkiv, der handler om fattigvæsenet, nævnes for året 1732 fra Asdal sogn, at Christen Nielsen Blaae og Jep Blaae (de er antagelig brødre) hver giver 1/2 Td. byg til sognets fattige. Her er tale om det som Bispearkivet kalder "udlagte Gaver".

Død 1708.

HELLE CHRISTENSDATTER

Ane 89

Død før 1685.

Morten Olufsen Tvilling blev født i Hjørring, antagelig mellem 1651 og 1660, som søn af rektor og kapellan Oluf Jensen Aarhus og dennes hustru Birgitte Pedersdatter, ane 176 og 177. Hvorfor Morten fik tilnavnet Tvilling, vides ikke. Navnet er ikke brugt af andre i slægten. Det kan betyde, at han havde en tvillingbror eller - søster.

Han blev gift omkr. 1674 med Helle Christensdatter der var født i 1650erne som datter af præsten for Horne - Asdal sogne Christen Sæby og Ingeborg Christensdatter Bistrup, ane 178 og 179.

En kilde nævner, at Helle Christensdatter døde efter 1700, men før 1708. Denne oplysning er sikkert ikke sand, hun døde antagelig omkr. 1685.

Morten Olufsen Tvilling blev degn og var fra omkr. 1674 og til sin død i 1708 degn i sognene Horne og Asdal i Vendsyssel. Det var to små fattige sogne, der havde Vesterhavet som nærmeste nabo. Fiskeribyen Hirtshals voksede mange år senere op i Horne sogn og bragte velstand til området.

Om skoleforholdene i de to sogne skal kort fortælles:

Den ældste oplysning om skole stammer fra 1571. Det fortælles, at der intet degneboel (skolehus og bolig til læreren) var, så man klarede sig med en degn fra Hjørring. Denne kan meget vel have været en af de ældste elever fra latinskolen. Degns løn var på det tidspunkt 7 tønder korn årligt.

I 1690 havde sognene sædedegn, altså en lærer, der boede på stedet. Den årlige indtægt var kun 4 tønder byg.

I en indberetning til biskoppen fra samme år nævnes, at offeret var 2 Slettedaler og det var ikke nok til, "at degnen kunne føde sin Familie og betale Kopskatten". "Paaske- og St. hansrente (offer) var forleden Aar 3 Mark og 8 Skilling, men det Aar, der indberettedes, syntes kun halv saa meget at ville indgaa, eftersom størstedelen af Sognefolkene hverken haver at æde eller saa (såsæd)."

Degnen skulle desuden af sin knappe indtægt betale en årlig afgift til ,latinskolen i Hjørring på 1 1/2 tønde rug.

Sognet havde stadig ikke haft råd til at bygge skole og degnebolig. Den første skole blev bygget i 1732, længe efter Morten Olufsens død.

Befolkningens dybe fattigdom skyldtes hyppig sandflugt, der ødelagde agerjorden, Christian IV's uheldige medvirken i 30 årskrigen, der bevirkede, at Wallenstein sendte 8.000 mand op i Jylland i 1622. De rå soldater nåede ud til landets fjerneste kroge og hærgede og plynrede.

I 1644 og 45 gjorde Torstenson indfald i Jylland og da Frederik III i 1657 erklærede Sverige krig, sendte den svenske konge Carl Gustav straks tropper til Jylland. Det er forståeligt, at den forarmede befolkning havde svært ved at lønne en lærer.

Da der intet skolehus var, måtte Morten Degn drage rundt i de to sogne og undervise børnene i bøndernes stuer. Han har samtidig haft en lille gård, som han selv passede. Der findes flere efterretninger om det ringe degneembede.

På den lille herregård Asdal i Asdal sogn sad fru Ide Skeel i 1683 som ejer. Hun forsøgte at hjælpe den stakkels degn.

I Ålborg Bispearkiv findes et dokument med følgende ordlyd:

"haffuer jeg bevilget Morten Olufsøn, degn i Horn at maa opbryde til tak Sønder Hede, som fattig, hvor det bedst kan være bryken, og Jorden hand være dygtig som skal til at forbedre det Ringe Borlig (boel) med, som hand af mig i fæste har, hvilket hand skal nyde quit og fri for arbejde og landgilde, indtil jeg anderledes til Sinds Vorde, hvor imod hand skal give mig sin revers, at hand det af mig har sted og fest, og naar samme revers til min fuldmægtig paa Asdal leveres, haffuer hans samme fuldkommen stedmaal - - dd paa Stemplet papir at giffue det til Witterlighed under min egen haand, 19 juni 1683.

Ide Skeel.

At dette er en rigtig Copie aff Originalen Widner jeg underskrifne med egen Haand.
Morten Olufsen Tvilling."

To år efter havde Ide Skeels søn, grev Otte Rantzau overtaget Asdal. han udfærdigede dette papir:

"Morten Degn i Horne efterladis hans Skyld og Landgilde aff det hafte Bolig i Horn Niels Nielsen i fæste og fradøde, bortgivet hannem og det jord som min sl. fru Moder hannem forundt haffner Wester Horne by indtil jeg anderledes til Sinds Vorder.

Stubdrup 12. November 1685

Greve Otte Rantzau

Dette at være en rigtig Copie efter Originalen vidner jeg
Morten Olufsen Tvilling"

Den Niels Nielsen, der omtales, var Morten Olufsens svigerfar nr. 2. Helle Christensdatter var død efter 1681 og Morten havde giftet sig med pigen Maren Nielsdatter.

Maren Nielsdatter var født i 1661 og var altså noget yngre end manden. Hun overlevede også sin ægtemand i næsten 30 år og døde i 1734. Ved dødsfaldet kaldes hun i kirkebogen "Morten Degns enke af Høirup".

I 1687 sendte Morten Olufsen Tvilling en indberetning til biskoppen om embedets indtægter og den manglende bolig:

"Efter Lov og kongl. Forordning de. dato 14 july 1687 haffuer jeg ej bekommet enten bolig eller indkomst uden den Ringe del, som Bønderne aff Arilds Tid har giffuet, nemlig 4 Tønder Biug (byg) aff begge sogner, hvor aff jeg gaff til Hjørring Skole 1 1/2 Tønde Biug forleden Aar.

Morten Olufsen Tvilling

Til Vitterlighed underskrevet aff

Knud Christensen Schytte

Horne 28. September 1689".

Knud Christensen Schytte var i 1689 sognepræst i Horne og Asdal sogne. Han var den Knud Christensen, som i 1674 blev ansat som hjælpelærer hos Mortens far i Hjørring.

Ide Skeel på Asdal, som omtaltes tidligere, var gift med greve Friderich Rantzau. Efter hans død i 1691 testamenterede hun 500 Rigsdaler til de fattige i sognet. Præsten Knud Christensen Schytte administrerede formuen efter fundatsen og uddelte hvert år på St. Stephansdag (1. juledag) et pengebeløb til sognets fattige. I 1726 fik gamle Erik Olufsen udbetalt 4 skilling. Antasgelig var han Morten Olufsens bror.

At Morten Olufsen ikke var særlig tilfreds med sit embede ses også af den kendsgerning, at han var degn fra 1674 til 1688, før han aflagde embedsed for biskoppen.

Helt uden midler var Morten Olufsen Tvilling dog ikke.

I 1670 solgte han sammen med sine søskende et hus i Hjørring til byens borgmester Mikkell Madsen Vendelbo.

Hvormange penge, huset indbragte, vides ikke.

Huset var sikkert børnenes arv efter moderen Birgitte Pedersdatter. Hun var død i 1667.

I 1689 skænkede Morten Olufsen 1/2 Fjerding jord, beliggende i Hjørring, til St. Katrine kirke.

1/2 Fjerding jord, der sikkert lå ved siden af det førstnævnte, solgte han i 1694 til St.

Katrine kirke. De to halve Fjerdinger jord var antagelig hans arv fra faderen Oluf Jensen Aarhus.

Det vides ikke, hvor mange børn Morten Olufsen fik. Med bestemthed kan det siges, at Ditløf Mortensen, ane 44, der blev født i 1681, er et af Morten Olufsen og Helle Chistensdatters børn. Antagelig var den Christen Mortensen, der i 1740 optræder som fadder ved en barnedåb i familien, også en søn af ægteparret.

Der findes ingen kirkebog fra Horne - Asdal sogne bevaret så langt tilbage. Den ældste fra de nævnte starter i 1732.

GENEABLOG

NIELS BLAAE

Ane 92

Død før 1732.

INGEBORG CHRISTENSDATTER

Ane 93

Født omkr. 1654, død 1733.

Niels Blaae og Ingeborg Christensdatter boede i begyndelsen af 1700-tallet på Rhimen (Rimmen) i Asdal sogn. De var antagelig fæstebønder under gården Asdal. Niels Blaae må have haft et efternavn mere end Blaae, desværre nævner det ikke i nogle af de tilgængelige kilder, så hans fars fornavn kendes ikke.

Hans fødselsår og dødsår kendes heller ikke. Kirkebogen for Asdal sogn starter i 1732 og han er ikke nævnt heri, så han er død før 1732. Der er intet fundet efter ham.

Ingeborg Christensdatter var født omkr. 1654.

Ved hendes død står der i Asdal kirkebog:

"1733 (nærmere tidsangivelse kan ikke læses) begravet Niels Blaaes Enke paa Rhimen, nafnlig Ingeborg Christensdatter, 79 Aar."

I Ålborg Bispearkiv findes fra året 1732 en opgørelse over de syge, gamle og fattige i Asdal sogn, som skal have hjælp af sognets bedrestillede beboere gennem de såkaldte "udlagte Gaver", altså en slags tvangsudskrevet fattighjælp.

De fattige opdeles i 3 klasser, hvor de ældste er placeret i 3. klasse. Heri nævnes Ingeborg Blaae, der sikkert er identisk med Ingeborg Christensdatter. Det er ikke nævnt, hvormeget hun modtager i fattighjælp.

Hvormange børn ægteparret havde, vides ikke, men de følgende 3 er ret sikre:

1. Christen Nielsen Blaae, født omkr. 1682. Ane 46.
2. Jeppe Nielsen Blaae (Jep Blaae) blev født omkr. 1690. Han boede som voksen på Rimmen i Asdal sogn. Han døde samme sted i 1770, 80 år gammel. Hans kone, hvis navn ikke er nævnt i kirkebogen, døde året før ham.
3. Peder Nielsen Blaae, født omkr. 1701. Han giftede sig i 1735 i Horne kirke med Ellen Jensdatter. Parret bosatte sig på Bachen i Horne sogn. Her døde hun i 1754. Peder Nielsen Blaae levede til 1779.

OLUF (OLE) JENSEN AARHUS

Ane 176

Født efter 1600, død 1675.

BIRGITTE PEDERSDATTER

Ane 177

Født 1613, død 1667.

Oluf Jensen Aarhus blev født først i 1600-tallet. Hans herkomst kendes ikke. Tilnavnet Aarhus kan tolkes derhen, at Oluf Jensen kom fra denne by.

Oluf Jensen Aarhus levede en årrække i Hjørring, hvor han var kapellan og rektor.

Oluf Jensen blev gift efter 1651 med Birgitte Pedersdatter. Hun var, før ægteskabet med Oluf Jensen Aarhus, gift med Albert Kjeldsen. Han virkede som kapellan ved St. Katrine kirke i Hjørring og var desuden rektor ved den lille latinskole, der var oprettet i forbindelse med kirken. Albert Kjeldsen var startet i disse embeder omkr. 1629. Han døde den 1. maj 1651 og Birgitte Pedersdatter sad tilbage med 5 børn, hvoraf en dreng ved navn Peder i 1670 nævnes som sindsyg.

Birgitte Pedersdatter blev født i Tornby i 1613. Hendes forældre var præsten i Tornby i Vendsyssel Peder Laursen og Inge Thomasdatter.

Hun døde i Hjørring i 1667.

Oluf Jensen fik embederne som kapellan og skolemester ved St. Katrine kirke.

Om Hjørring Latinskole kan kort fortælles:

Skolen lå i tilknytning til St. Katrine (eller St. Karen) kirke i Hjørring. Kirken var den yngste af byens tre kirker og var indviet til den Alexandriske helgen Jomfru St. Katrine, død 307. Hendes helgendag var 25. november.

Kirken var bygget omkr. 1250. Der blev i middelalderen bygget et hospital (et fattighus) ved kirken. Det hed St. Annæ Gård og omtales som et stenhus ved østre kirkegårdsdige. Ved reformationen blev hospitalet nedlagt og en lille latinskole oprettet i bygningen.

Skole blev vistnok startet på initiativ af biskop Oluf Chrysostomus i 1549. Han var født i Hjørring og sad der i en kort periode som biskop over Vendelbo Skift. Han var den første biskop på stedet efter Reformationen og blev kaldt Superintendent. Han døde i embedet i 1553 og bispesædet blev flyttet til Ålborg.

Olufs' latinske efternavn betyder Guldmund. Han var en fremragende prædikant. Han var søn af Hjørring borgmesteren Peder Olufsen.

Oluf Chrysostomus' søn Daniel Ollufsøn Chrysostomus blev senere rektor ved latinsko-len.

Det var Christian III, der ved et gavebrev dateret den 24. maj 1549 skænkede "det Steenhus i Hjørring i Sognekirkegaardesmur ved St. Karina Kirke staaendes" til en byskole. Skolen blev nedlagt igen den 27. november 1739 og dens indtægter henlagt til Ålborg skole og til præsteembedet i Hjørring.

Der findes kun få efterretninger om skolens første 100 år.

I 1600-tallet må det oprindelige stenhus have været ret nedslidt og, mens Albert Kjeldsen og Oluf Jensen var skolens ledere, blev der foretaget en del nybygninger. I 1641 blev der givet en karl betaling for 2 dage. Han skulle nedbryde tømmeret i "det gamle Skolehus".

Måske faldt den gamle bygning helt fra hinanden, for i 1642 blev der bygget nyt skolehus. Det havde klinede vægge, fodtræer af eg, havde ovn og skorsten og blev fornyet med stråtag. Til byggeriet medgik 4.400 mursten.

I 1643 byggedes der stadig. Muligvis var det først på dette tidspunkt, der blev bygget bolig til skolens rektor. Det nævnes, at ti skelvægge blev klinet, 4 stengulve blev lagt med ler. Der blev lavet loft over stegers (køkken) og spisekammer, sat panel for sengen (alkoven), skillerum på loftet og plankeværk om skolehuset. Til stuen blev der lavet 4 bænke. De 4 bænke i stuen kunne dog antyde, at der blev bygget en god bolig til skolens rektor, men så måtte han til gengæld undervise eleverne i sin egen stue. I 1647 blev skolegården forsynet med en 17 alen dyb brønd. Det har været elendigt byggeri. I 1649-50 måtte man opmure skolen fra grunden i østre side og i begge ender.

Den 12. september 1664 lod rektor Oluf Jensen afholde syn på bygningen. Sysmændene betegnede den som meget forfalden. Oplysningerne fra synet blev indført i Tingbogen, og det medførte, at skolen fik nye vinduer og ny skorsten "efter Øvrighedens Befaling".

I 1665 siges det om skolen, at den påny er opsat, "eftersom den i nogle aaringer haver staaet ganske forfalden og snart øde."

Skolen opførtes af bindingsværk, dels eg, dels fyr og den fik stråtag. Den fik kakkelovn, loft og et kammer til Høreren (hjælpelæreren).

Skolen holdt nu i 20 år, men måtte istandsættes i 1686. Den 22. juli 1693 nedbrændte bygningen, men blev opbygget igen.

Skolen fik sine indtægter dels ved tillagt gods, jord og gårde, dels ved gaver. Rektoren og skolens andre lærere fik deres betaling dels i form af fri bolig, afkast af gaver f.eks jord og dels som offer. Byens beboere afleverede et par gange om året en afgift. Det kunne være penge eller naturalier f.eks korn, æg, kød m.m.

Daniell Olufsen Chrysostomus, der senere blev skolens rektor, skænkede den 28. marts 1662 24 rigsdaler til skolen. Pengene skulle bruges til fattige børns skolegang. Dagen efter fik Jesper Christensen lavet et gavebrev til skolen. Det starter således: "Kiendes jeg underskrefne Jesper Christensøn Borger och fordm Kongl. May's. Byfogitt udi Hjørring, och hermed for alle Witterligt giøre, som dette mit aabne Briff, ser eller hører læste, at jeg med min egen, samt kiere Hustrues, Suogers och Datters Wegne (?), har fuldbiured af fri villier, haffuer giffuet fra mig, min Hustru, Svoger och vores Arfingers ord till St. karine Kirche i Hiøring, for mit begravelse der samme sted samme støke Jord her i Hiøring beliggendes Norden for Byen, i dend Nye Wangs, næst norden for Kongens Allvæg."

Herefter følger en nærmere beskrivelse af de to agres beliggenhed og hans krav til deres dyrkning. Han mener, at jorden "giffuer aarligen, naar gjør i brug med Sæd, tilforne Kirche hver Juli offuer at yde Biug (byg) Ni Skipper (skæper) eller Penge i steden efter som andet Kirketiendes Korn sættes". Altså jordstykket kan, hvis det dyrkes, give 9 skæpper byg til hvert julioffer til kirke og skole.

Jesper Christensen pointerer også, at gaven "haffuer Jeg giffuet til fattige Skolebørn her i Hjørring Skole."

Gavebrevet slutter med, at Jesper Christensen nævner de mænd, der underskriver dokumentet sammen med ham:

"Min kiere Souger, Jørgen Muus, ko. may, Byfoged ibm (her), tillige med hærderlig og høylærde Mand Mr. (Mester) Niels Lauritzen sognepræst, Her Olluff Jensen Skolemester och Guds Ords Medtiener, jacob Christensen, Borgmester og Mads Christensen, Raadmand i Hjørring."

Brevet er dateret den 29. marts 1662.

På kopien af gavebrevet ses Oluf Jensen Skolemesters Underskrift neders til venstre.

Jesper Christensøn
Jørgen Muus
Niels Lauritzen
Olluff Jensen
Jacob Christensen
Mads Christensen

Oluf Jensen måtte årligt betale 3 mark og 6 skilling i afgift af de indtægter, han kunne få af den her tildelte jord.

Det ser ud til, at Oluf Jensen har haft en del problemer i sin stilling i de første år. I Ålborg Bispearkiv findes en erklæring fra den 24. september 1653.

Dokumentet er udfærdiget i St. katrine kirke efter et møde mellem Oluf Jensen, sognepræsten Niels Lauritzen, Hjørrings borgmester og nogle rådmand.

Erklæringen lyder således:

"Anno 1653 dend 24. Septembris, udi Sante Karen Kirke udi Hiørring, var till stede h. Olluff Jensen Capelan och Skolemester i Hjøring, udi sognepræsten hæderlige och høylærde Mand, Mester Niels Lauridsen Berk herreds provst udi Vennebieerge Herritt, hans offuer - - - och var begierendes aff Borgmester och Raad, sambt meenige Borgerskab, ville velgiøre och bevilge och forunde hannom, den Offerdag, som di tillforne paa nogle Aars Tider, haffuer bevilget hans sallig formand, hour till Borgmesteren och Raad, paa diris och menige borgeres Vegne svarrede, at dersom H. Olluff Jensen ville forholde sig her paa stedet, imod fattige och Rige, med tjenst Villighed, baade saa vitt hans Embede vedkommer, och - -11- - udi andre Maader, med skole tjeneste for lig att gange, och omgaas Almusserne (de fattige) med Venlighed, icke forskrifer nogen offnur diris Offuer, og heller ej udi alle Maader forholder sig imod dem, och Sognepræsten, som det sig bør en præstemand, saa ville di bringe hannom offuer nogen tid lang, dog ingen at paa ligge nogit nytt, men en hus at offuer efter deris egen gode lørke, Villie och Minde, att saa er i Sandhed gangit, bekiender jeg Olluff Jensen Capelaum och Skolemester i Hiøring, med min egen Haand, som Vidne skriffuet, och venligen ombedet Hederlig och Hiølærde Mand, Mester Niels lauridsen Berk, sognepræst i Hjørring, och herritz proust udi Vennebieerg Herrit, med mig til Vitterlighed att underskrifre."

Præsten Niels Lauritsen skrev dokumentet under
Oluf Jensen tilføjede følgende:

"Dette forskrefne haffner jeg efter bigiæring skriffuet hvad min Person Vedkommer, dog Skolen sin Rettighed icke betagitt.

Oluff Jensen"

(Kopi af denne erklæring kan ses på næste side).

Oluf Jensen ville nok modtage byens øvrigheds irettesættelse og påmindelse om at omgås folk med større venlighed for derved at skaffe sig bedre indtægter, men han mente stadig, at skolens forhold var for dårlige.

Oluf Jensens to embeder som rektor for skolen og capellan ved kirken har ikke givet store indtægter. Byens befolkning betalte delvis hans løn som offer og var man mindre godt tilfreds med hans arbejde, kunne offeret være ret lille.

Antagelig har han skullet udrede løn til høreren (hjælpelæreren) af sine egne indtægter. At han ikke kunne tillade sig at bruge penge til andet end til at forsørge sin familie med, ses af en liste fra 1671. I dette år foranstaltede sognepræsten Gert Nielsen en indsamling i byen for at samle en sum penge, der var så stor, at man kunne lønne en organist.

Gert Nielsen lod listen præsentere hos byens honoratiores: præster, lærere, rådmænd m.fl. Præsten havde selv skrevet sig for 2 daler. Ved Oluf Jensens navn står der et 0.

Nogle år før, i 1666, havde byens borgmester Jørgen Muus købt et lille orgel af præsten i Børglum Axel Jensen Bjørn. Orgelet blev sat op i St. Katrine kirke, men da man ingen organist havde, blev der aldrig spillet på det.

Så døde Jørgen Muus uden at have betalt orgelværket. Orglet blev dog i kirken indtil 1685, så forlangte Axel Jensen Bjørn at få det tilbage.

Den latinske skole, Oluf Jensen ledede, må ikke sammenlignes med vore dages gymnasium.

Hjørring var i 16- og 1700-tallet en lille by. I 1672 havde den 782 indbyggere. I 1681 var der om. 10 diciple (elever) ved skolen. I en indberetning fra samme år forklaredes det ringe elevtal med "for denne Menigheds utrolige Armods Skyld og næsten ingen var over 13 år gammel". Dengang var det almindeligt at afslutte latinskolen ved 16-17 års alderen.

Skolen var så lille og havde så få lærere (muligvis kun rektor og en hjælper), at eleverne kun forberedtes til studentereksamen. Senere måtte de rejse til latinskolen i Ålborg for at modtage den afsluttende undervisning og gå op til eksamen. I 1694 arbejdede biskop Birherod på at skaffe skolen flere midler. Han foreslog, at Ålborg Stifts Kirkekasse gav 50 rigsdaler til formålet. Pengene blev ikke bevilget og Bircherod skrev i en indberetning, at han havde gjort sig megen umage med skolen i Hjørring, "men jeg mærkede nok paa 10 Aars Tid fast, det ville ikke lykkes der, fordi der er et barbarisk groft Folk, som hverken kender eller Æstimerer Literas (holder af litteratur)."

Oluf Jensen blev gammel og syg og han måtte søge sig en medhjælper til de to embeder. En sådan ansøgning skulle den gang sendes til kongen og i Ålborg Bispearkiv findes kongens meget flotte svarbrev. Det lyder således:

"Vii Christian dend femte af Guds naade konge til Danmark oc Norge de Wenders og Gothers, hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dÿtmarsken, grafve udi Oldenborg oc Delmenhorst, Gjører alle Vitterligt, at efter som hr. Olluf Jensen Capellan oc

Skolemester udi vor Kiøbstad Hjøring formedelst Alderdom oc Svaghed en Medhjælper af os allerunderdanigst hafver wærrit begienrendes. Da hafver jeg efter saadan hans allerunderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst be - - oc forordnet, saa oc hermed be - - oc forordner Knud Christensen Schytte til at være hans med yiener saavel udi Skolen som i Capellaniet, saa frambt hand holles efter forangaaende Examen dertil dýgtige befiendes, oc dersom hand sig deriunder udi lærdom oc - - - tilbørligen - - - oc forholder, maa oc skal hand bemeldte Olluf Jensen om hand hennem ofver - - - allesammen hans Capellani oc Skolebestilling i anden maade loulig lydig Worder er befindet som Capellan oc Skolemester Succedere (efterfølge). Forbýdes der alle oc min - - herimod eftersom forskrevet staar at findes alle udi nogen maade forsang at gøre, under vor Hyldest oc Naade. Skrivet paa vort Slot Kiøbenhavn dend 13 Augusty Anno 1674.

Under vort Zignet

Christian

Griffenfeld"

Antagelig er det Hjørrings borgmester Foss, der efter modtagelsen af brevet, har skrevet nederst - i stor respekt for landets konge:

"Allerunderdanigst læst d. 11. Sept. 1673

Foss"

Dette er den sidste efterretning om Oluf Jensen, der er fundet. Han er antagelig død ikke længe efter.

I 1670 betalte Oluf Jensen 6 Daler for "sin Kones Lejersted".

Denne oplysning stammer fra St. Katrine kirkes regnskaber. Et lejested var en begravelsesplads - antagelig inde i selve kirken. Det nævnes i regnskabsbogen, at 6 Daler var værdien af en stud, altså en ret stor sum penge.

Birgitte Pedersdatters børn fra hendes ægteskab med Albert Kjeldsen var, Frands, Kjeld, Anders, Inge og Peder Albertsen.

Frands og Anders flyttede til Sverige og løste borgerbrev der om 1669. Peder boede i 1670 stadig i sin barndomsby og nævnes som sindsyg.

I Oluf Jensen og Birgitte Pedersdatters ægteskab kendes børnene:

1. Morten Olufsen Tvilling, ane 88.
2. Erik Olufsen i Høirup (Horne sogn).
3. Lisabeth Olufsdatter.

De to sidstnævnte omtales under ane 88.

Richards

In Christian Denfente af Guds Naad
 Kongetil Panmares og Høge de Wenders og Døders, Fortugidi Slesvig, Høsten, St.
 1671.

1671

Butler

Underwert Dignet.

Ad. H. 9. 17. 18. 19. 20.

*Adm. & Engrg. Dept., Oct 28,
1967*

CHRISTEN CHRISTENSEN SÆBY

Ane 178

Født efter 1600, død 1688.

INGEBORG CHRISTENSDATTER BISTRUP

Ane 179

Født efter 1600, død 1676.

Christen Christensen Sæby blev født i første halvdel af 1600-tallet, hvor vides ikke, men muligvis i Sæby ligesom hans herkomst heller ikke kendes.

Han var student fra Køge i 1645 og var omkring 1655 residerende kapellan i Sæby, hvor han ejede en gård, som hans arvinger solgte den 20. oktober 1691.

Christen Christensen Sæby døde i Horne præstegård i Horne sogn i Vendsyssel den 9. januar 1688.

Ingeborg Christensdatter Bistrup blev født i begyndelsen af 1600-tallet i Hjørring. Hendes forældre var rådmand i Hjørring Christen Terkelsen og Karen Christensdatter Bistrup, ane 358 og 359.

Ingeborg Christensdatter Bistrup døde i Horne præstegård i 1676, sikkert om sommeren.

I Ålborg Bispearkiv findes skifte efter hende, det er dateret den 14. september. Dengang holdt man sædvanligvis skifteforretning en måned efter dødsfaldet.

Den ældste efterretning om Christen Christensen Sæby nævner ham som residerende kapellan i Sæby omkring 1665.

I 1662 blev han sognepræst for Horne - Asdal menigheder. Han blev antagelig gift med Ingeborg Christensdatter omkring dette tidspunkt. Deres børn er så født mellem 1662 og 1676.

Vi er her så langt tilbage i tiden, at der ikke blev ført kirkebøger.

Som nævnt døde Ingeborg Christensdatter Bistrup i 1676. Skiftet efter hende er udfærdiget den 16. september. Det er ret kort og der mangler muligvis dokumenter fra en tidligere skifteforretning. De manglende dokumenter findes ikke i Ålborg Bispearkiv.

Skiftet fortæller, at sognepræsten sad tilbage med 7 børn. Deres navne og alder nævnes ikke, men det drejer sig om 5 drenge og 2 piger.

Foruden disse, taler skiftet om "hans ældste Datter", som ikke skal arve. Dette tyder på, at Christen Christensen havde været gift tidligere og havde en datter fra 1.

ægteskab. Detterens navn nævnes ikke og der er ikke fundet oplysninger om dette ægteskab. Videre fortælles det i skiftet, at børnene fik "daris eneste Morbroder Erik Christensen indwafner (indvåner) i Hiøring" som værge.

Boet efter Ingeborg Christensdatter blev opgjort til 729 rigsdaler. Der var en gæld på 96 rigsdaler.

Drengene skulle hver arve 52 rigsdaler og pigerne hver den 26. Dengang arvede en pige kun halvt så meget som en dreng.

Børnene, som alle var mindreårige, fik ikke pengene udbetalt.

Skiftet er ret vanskeligt at tyde, men det giver dog en meget interessant oplysning: Christen Christensen er allerede gift igen. Hans kone får en irrettesættelse i dokumentet: "og i fra Jamren af hans nu 2. Hustru, hørrige, lydige og hustrueligen -" (hun har vel jamret over de værdier, der blev tillagt børnene som arvepant). Skiftet formaner præsten, at han "hafuer faderlig omsorg for dem alle, - - - indtil de bliffuer 15, 16, 17 eller 18 år gamell." Han skal ved "Gud forsorgen dem til nordtørff med diris fornødne Klæder og Føde." Skiftet slutter med Christen Christensens underskrift. Der står:

"Christen Christensen Præst i Horne

tilstaar dette forskrified med egen haand."

Et par nabopræster skriver under som vidner og allernederst skriver to mænd fra sognet under som vurderingsmænd:

"Christen Christensen	Anders Jørgensen
i Schousgaard	i Høyrup."

Christen Christensen og Ingeborg Christensdatters børn var:

Thenos (Threnos) Christensen	født mellem 1662 og 1676.
Knud Christensen	- - - 1662 - 1676.
Niels - - - -	- - - 1662 - 1676.
Friderich Christensen	- - - 1662 - 1676.
Helle Christensdatter, ane 89.	- - - 1662 - 1676.
Karen - - - -	- - - 1662 - 1676.

Ved Christen Christensens død i 1688 nævnes børnene i denne rækkefølge, så Trenos var antagelig den ældste af drengene og Helle den ældste af pigerne. I denne liste mangler barn nr. 7, som blev nævnt i 1676. Dette barn må være afgået ved døden inden 1688.

Nogle kilder mener at vide, at hans Ferslev Christensen var en søn af Christen Christensen og Ingeborg Christensdatter.

Denne oplysning er ikke rigtig. Personen hed i virkeligheden Hans Christian Ferslev. Han blev født omkr. 1674. Hans forældre var Christian Hansen Ferslev og Anne

Ergebnis der Prüfung: *Sehr gut*

*The eigen Villareigged-Lafrey & Co. in Hantgen
W. Handlung & Handelmann Markt giest vlt. gats*

*Gutroß
Hoyungsm. in Lütz.
-Krip.*

Lisabeth Olufsdatter blev født efter 1651 og var datter af rektor i Hjørring Oluf Jensen og Birgitte Pedersdatter, ane 176 og 177.

Det vides ikke, hvornår hun døde, men hun var noget yngre end Christen Christensen.

Lisabeth Olufsdatter var storesøster til Morten Olufsen Tvilling, ane 88, der før 1688 giftede sig med præstens datter Ingeborg Christensdatter, Helle Christensdatter, ane 89. Derved blev Lisabeth en slags svigermor til sin egen bror og Helle fik sin stedmoder som svigerinde.

Præsten og Lisabeth Olufsdatter fik, så vidt det vides, kun et barn, Anne Christensdatter, der er født efter 1676 og før 1688.

I Vendsyssel Årbog for 1919-20 findes en artikel af Albert Thura om "Kirkerne i Vendsyssel". Artiklen er udarbejdet på grundlag af præsteindberetninger fra 1730. Fra Horne, hvor Christen Christensen holdt gudstjeneste hver søndag, fortælles, at der på kirkens prædikestol var en latinsk indskrift. Præsten, der skrev indberetningen, fortæller, at han forklarede indskriften "for en høy Herre" på denne måde: "Og jeg forklarede de latinske Ord, som findes paa Horne Prædike-Stool saaledes ungefær: 3 Poster bør en good Prædikant tage i Agt: Første at gaa paa sin Prædike-Stool (med Hiertens Andagt og good Forberedelse) for det andet, at tale noget (der kand være til kraftig Opbyggelse for Meenigheden, og til Opvækkelse for Tilhørerne) og for det 3 die at gaa ned igien af Prædike-Stolen: Da der i en kort Tiid kand siges meget got paa Prædikestolen, og mand bør ei at gjøre Tilhørende keedsommelige, og selv være skyldige i, at de forglemme, hvad Præsten har sagt." Indskriften var blevet sat på prædikestolen enten i 1559 eller i 1592 af sognepræsten Peder Pedersøn Møller.

Albert Thura nævner, at Luther brugte en lignende sætning om præsters lange prædikener: Tritt Frisch auf, Thues Maul auf, hør bald auf" (Gaa rask op, luk Munden op, hør snart op igen). Det må erindres, at da Christen Christensen var præst for menighederne i Horne og Asdal, var en søndagsprædiken på 1-1 1/2 time ikke ualmindelig.

Da samme præst skulle fortælle om Asdal kirke i indberetningen, kunne han ikke finde noget interessant om denne. I stedet fortalte han den gamle historie om Carl Pølse og den skal også berettes her: "Udi dette Sogn er en Hov-gaard, Asdal, som ligger paa et Bierg, af en gammel og fast Bygning reisende sig høit op i Vejret, hvor meenes i forrige Tiiderne at have boet een ved Navn Carl Pølse, hvilken med en falsk Laterne, som han stak ud af Taarnet, skal have forvoldet, at mange, der tænkte at være skagerak forbi, stødte paa hans Forstrand, ved hvilken Ulykke han samlede sig store Midler. Der hænger paa Asdal en Side Flæsk med halvt Hovet og Fødder ved, som meenes, siden hans Tiid at have hængt der."

Folk på den jyske Vestkyst mente tidligere, at de var i deres gode ret til - ved

hjælp af bål eller lygter på stranden - at lokke fremmede skibe så langt ind mod land, at de strandede på den yderste revle.

Derefter stjal man, hvad der drev i land af varer, tømmer og lignende. Reddede nogle af søfolkene sig levende i land, blev de for det meste dræbt.

Præsten fortæller videre, at han sendte et brev til ejeren af Asdal, "hans høigrevelige Excellence Hr. Stadtholder Grev Christian Rantzov." Greven sad på sin anden herregård Brahesborg og besvarede henvendelsen i september 1739. Han skrev bl.a.:

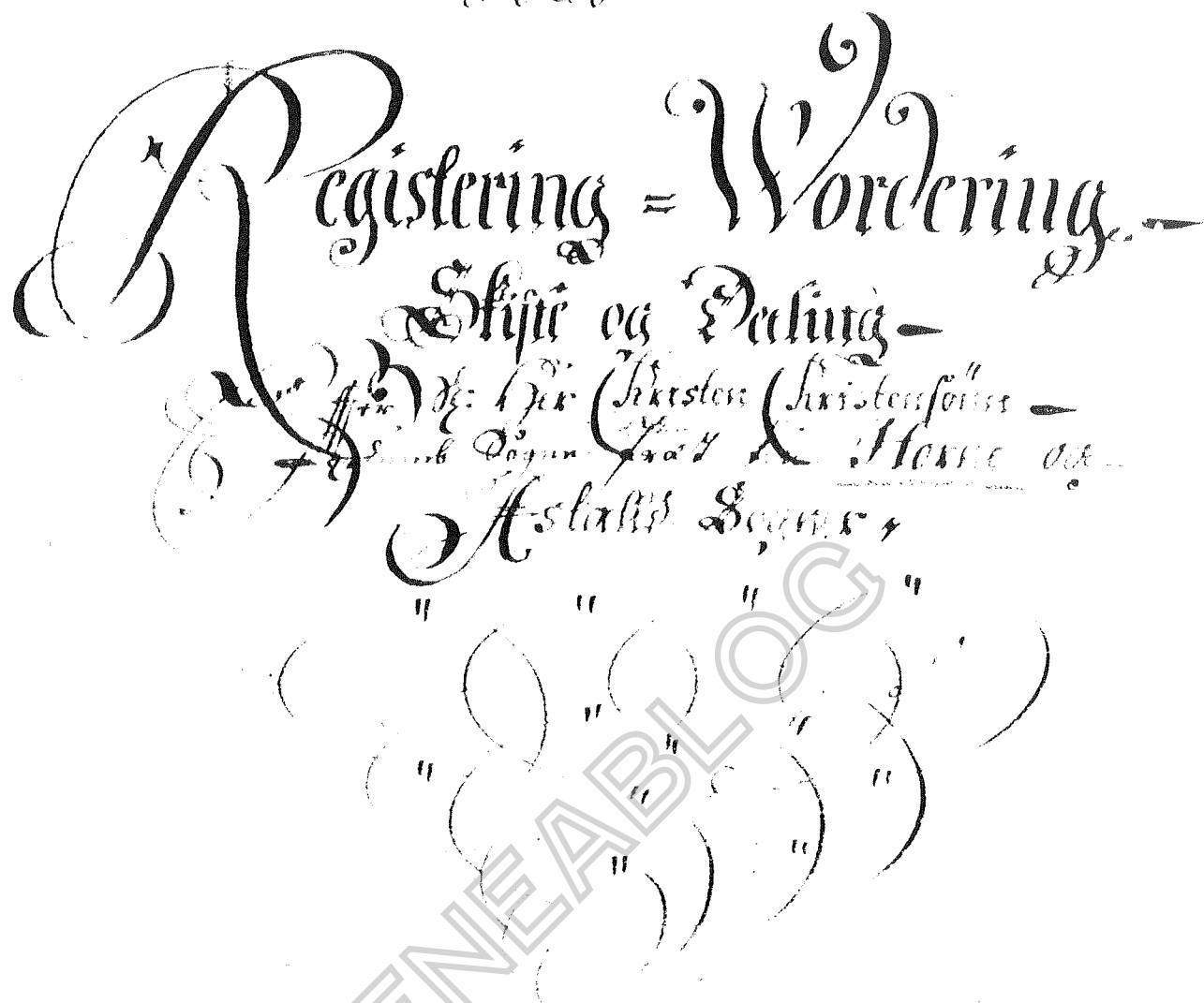
"at man veed ingen tilforn-ladelig Efterrætning, angaaende den falske Fyrr, hvorefter Skibe skulde være forvildede og strandede. De ældste Folk, som nu leve, sige, at det er en opdigtet Fabel, ellers sige de, efter Deres Forfædre Besætning, at der skal have været 2de (tvende) Ejere til Asdal og Odden (også en herregård), nemlig Brunk og Carl Pølse, Men hvo den første var eller hvo af dem, der har ladet bygge det eene Fløj af Borge-Gaards-huuset, der kaldes Brunkhuuset, kand man ei faa udspurgt. Paa bem.te brunkhuus har ikke været noget Taarn, men Huuset har vel været een Etage højere, end det er nu, hvilken Etage for mange Aar siden skal være nedtagen, af frygt, at Under-Muuren ei kunde bære den. Den ommældte Fleskeside hænger der endnu , men er ikke bekiendt, at nogen dermed haver nogen Overtro. Gamle Folk sige, at den er af et Vild-Sviin, der er skudt paa Asdals eller Oddens Ejendom, og efter Skuddet falden udi Skiellet, hvorefter Grundenes Ejere skal have gjort hver sin Paastand, at faa dette Sviin. I Sagen skal derefter være dømt saaledes, at Sviinet skulle deeles imellem bem.te 2de Gaardens Ejere. og af det Sviin skal den halve Part være, som hænger paa Asdal."

Af den gamle herregård Asdal er idag kun voldstedet tilbage.

Christen Christensen Sæby døde den 9. januar 1688. Der blev lavet skifte efter ham. Det meget smukke første blad i dokumentet ses øverst på næste side.

Skiftedokumentet er meget omfattende, det fylder mere end 50 håndskrevne sider. Det starter således:

"anno 1688 Den 6te Marti ware sig underskrefne Hr. Poull Henningsøn sognepræst paa Skagen og Proust i Hjøring Herridt, H. - - Lauritzsøn sognepræst til Raabirig Kirke, og Hr. Niels Hansen Bramm tillige med firr Worderingsmænd, forsamlit i Horne præstegaard, der endelig Skifte og Deeling at holde, Efter Sal. Hr. Christen Christensen forrige sognepræst til Asdal og Horne sogner. Imellem hans efterladte enke, Lisabeth Oluffsdatter paa dend ene og dend sall. Mands børn paa den anden side, nemlig Trenos Christensen, Knud Christensen, Niels Christensen, Friderich Christensen, Helle Christensdatter, Karen Christensdatter og Anne Christensdatter paa dend Anden side, og warr --- --- paa Enkens og det Mindste Barns, Anne

Christensdatter diris vegner, Enkens fader Christen Pedersøn i Gravholt, og paa Anne Christensdatters Wegne, Moderbroderen Erik Ollufsøn i Høirup, paa de andre sødskendes diris Wegne war tilstæde Morten Olufsøn, degn i Horne og Niels Christensøn paa sine egne Wegne."

Her afsløres endelig navnene på Christen Christensens børn fra 1. ægteskab. De var ikke nævnt i skiftet efter deres mor Ingeborg Christensdatter, ane 179. Det mindste barn Anne Christensdatter var fra 2. ægteskab.

Som lauværge for enken Lisabet Olufsdatter nævnes "enkens fader Christen Pedersøn i Gravholt". Senere i skiftet kaldes han "enkens Stiffader (stedfader)".

Denne oplysning rummer nogen mystik.

Lisabeth Olufsdatter var datter af Oluf Jensen Aarhus og Birgitte Pedersdatter, ane 176 og 177. Faderen døde i 1675 og moderen i 1667.

Den eneste mulighed er, at Oluf Jensen havde giftet sig igen efter Birgitte Pedersdatters død og at denne kvinde, hvis navn ikke kendes, efter 1675 giftede sig

Stall:

*Illum Deftanden u'logit
pax logit: G.T.S. R.&D.*

24 Aug 25 to 25 Sep 1928 - 17 days of 1928
minimum high water

junior Dito Westphalen
pax legit F. G. S. A. P. D.

Wrighty 1st Nov: no-26 1280 m. 974-26-378

1 Boef vrygen in 't hof van
vroom C. G. S. i. C. D. B.

Anglican Ord to ad 1238 - 1238-1238

Mehr studig $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

1. Oeff. Saal u. Hofm. paa
Hofm. mnd. O.G.S. = R.F.D.R.
Hofm. mnd. O.G.S. = R.F.D.R.

Admiring & to be of 1250 - 384 of 38
 remainder 1250 - western

1. $\text{mm}^3 \text{H}_2\text{O} = \text{mg}$
 2. $\text{g} \times \text{kg} = \text{N.T.} = \text{K.P.D.}$
 3. $\text{H}_2\text{O} = \text{H}_2\text{O} = \text{H}_2\text{O}$

Wichtig: Die End. des 2. Pers. — 2. Pers. 2. Pers. —
Gefahren aufpassen und

22nd May 1888
 23rd May 1888
 24th May 1888
 25th May 1888
 26th May 1888
 27th May 1888
 28th May 1888
 29th May 1888
 30th May 1888
 31st May 1888
 1st June 1888
 2nd June 1888
 3rd June 1888
 4th June 1888
 5th June 1888
 6th June 1888
 7th June 1888
 8th June 1888
 9th June 1888
 10th June 1888
 11th June 1888
 12th June 1888
 13th June 1888
 14th June 1888
 15th June 1888
 16th June 1888
 17th June 1888
 18th June 1888
 19th June 1888
 20th June 1888
 21st June 1888
 22nd June 1888
 23rd June 1888
 24th June 1888
 25th June 1888
 26th June 1888
 27th June 1888
 28th June 1888
 29th June 1888
 30th June 1888
 1st July 1888
 2nd July 1888
 3rd July 1888
 4th July 1888
 5th July 1888
 6th July 1888
 7th July 1888
 8th July 1888
 9th July 1888
 10th July 1888
 11th July 1888
 12th July 1888
 13th July 1888
 14th July 1888
 15th July 1888
 16th July 1888
 17th July 1888
 18th July 1888
 19th July 1888
 20th July 1888
 21st July 1888
 22nd July 1888
 23rd July 1888
 24th July 1888
 25th July 1888
 26th July 1888
 27th July 1888
 28th July 1888
 29th July 1888
 30th July 1888
 31st July 1888
 1st August 1888
 2nd August 1888
 3rd August 1888
 4th August 1888
 5th August 1888
 6th August 1888
 7th August 1888
 8th August 1888
 9th August 1888
 10th August 1888
 11th August 1888
 12th August 1888
 13th August 1888
 14th August 1888
 15th August 1888
 16th August 1888
 17th August 1888
 18th August 1888
 19th August 1888
 20th August 1888
 21st August 1888
 22nd August 1888
 23rd August 1888
 24th August 1888
 25th August 1888
 26th August 1888
 27th August 1888
 28th August 1888
 29th August 1888
 30th August 1888
 31st August 1888
 1st September 1888
 2nd September 1888
 3rd September 1888
 4th September 1888
 5th September 1888
 6th September 1888
 7th September 1888
 8th September 1888
 9th September 1888
 10th September 1888
 11th September 1888
 12th September 1888
 13th September 1888
 14th September 1888
 15th September 1888
 16th September 1888
 17th September 1888
 18th September 1888
 19th September 1888
 20th September 1888
 21st September 1888
 22nd September 1888
 23rd September 1888
 24th September 1888
 25th September 1888
 26th September 1888
 27th September 1888
 28th September 1888
 29th September 1888
 30th September 1888
 1st October 1888
 2nd October 1888
 3rd October 1888
 4th October 1888
 5th October 1888
 6th October 1888
 7th October 1888
 8th October 1888
 9th October 1888
 10th October 1888
 11th October 1888
 12th October 1888
 13th October 1888
 14th October 1888
 15th October 1888
 16th October 1888
 17th October 1888
 18th October 1888
 19th October 1888
 20th October 1888
 21st October 1888
 22nd October 1888
 23rd October 1888
 24th October 1888
 25th October 1888
 26th October 1888
 27th October 1888
 28th October 1888
 29th October 1888
 30th October 1888
 31st October 1888
 1st November 1888
 2nd November 1888
 3rd November 1888
 4th November 1888
 5th November 1888
 6th November 1888
 7th November 1888
 8th November 1888
 9th November 1888
 10th November 1888
 11th November 1888
 12th November 1888
 13th November 1888
 14th November 1888
 15th November 1888
 16th November 1888
 17th November 1888
 18th November 1888
 19th November 1888
 20th November 1888
 21st November 1888
 22nd November 1888
 23rd November 1888
 24th November 1888
 25th November 1888
 26th November 1888
 27th November 1888
 28th November 1888
 29th November 1888
 30th November 1888
 1st December 1888
 2nd December 1888
 3rd December 1888
 4th December 1888
 5th December 1888
 6th December 1888
 7th December 1888
 8th December 1888
 9th December 1888
 10th December 1888
 11th December 1888
 12th December 1888
 13th December 1888
 14th December 1888
 15th December 1888
 16th December 1888
 17th December 1888
 18th December 1888
 19th December 1888
 20th December 1888
 21st December 1888
 22nd December 1888
 23rd December 1888
 24th December 1888
 25th December 1888
 26th December 1888
 27th December 1888
 28th December 1888
 29th December 1888
 30th December 1888
 31st December 1888

Ref: from Mr. [unclear] [unclear]

very much pleased
at the present by Palmer

Synfig - 4th & 2^d of NY - 30th - 68

*I have left it. Eats mud very
poor, O.P.S.B.*

2ndly 2nd ed: 228 - 1/4 of 120

Handwritten signature

med Christen Pedersen Gravholdt (i Horne sogn). Christen Pedersen er så blevet stedfader til Lisabet Olufsdatter. Der er ikke fundet oplysninger, der kan bringe mere lys over beretningen.

Skifteforretningen efter Christen Christensen var startet allerede 30. og 31. januar 1688. På disse to dage blev der foretaget optælling i præstegården i Horne. Til stede ved optællingen var Poul Henningsen, der var sognepræst i Skagen og desuden proust, 2 sognepræster fra nabolaget og 4 vurderingsmænd.

Der blev holdt møder om skiftet igen den 17. februar, 20. februar og 27. februar og desuden 5. og 6. marts.

Da boet var gjort op, var værdien af præstens efterladenskaber 205 rigsdaler 2 mark og 8 skilling.

Efter datidens forhold var det et ret velhavende hjem. Optællingen var foretaget meget nøjagtigt. Alene sølvtøjet fylder mere end en side i sokumentet. Hvert stykke sølvtøj er nævnt tillige med indskription og sølvværdi.

Det tredie stykke sølvtøj er:

"1 Sølf bagge ud - - en paa siden C.C.S. I.C.D.B. - tig 6 1/2 Lod af 2 Rigsdaler 12 Skilling - 14 Rigsdaler 1 mark 14 Skilling."

Indskriptionerne betyder Christen Christensen søby og Ingeborg Christensdatter Bistrup.

Opgørelsen over alle sølvtingene, der havde en samlet værdi på .over 57 Rigsdaler findes i kopi på foregående side.

Efter sølvtøjet kommer turen over tinsager og messing.

Derefter gik vurderingsmændene i stalden og kiggede på kreaturer. Der var 13 heste, hvoraf den ældste var 17 år og den yngste blev kaldt "1 brun Markføl". Hestenes samlede værdi var 75 rigsdaler. Køer, stude, kalve, får og svin var man også velforsynede med i Horne præstegård.

Tilbage i stuehuset opgjorde man sengetøjet:

	Rgdl.	Mk.	Sk.
"Laggen og Pudder.			
1 par hørregarns lagner	1	0	0
1 par ringere Dito	0	3 1/2	0
Endnu 1 par ringere Dito	0	2	4
6 par Lagner af blaargarn	2	0	12
2 par Pudevaar	0	3	6
1 par ringere Dito	0	1	8
I Sønderstuen.			
1 ny graa olmerdugspude	0	2	0
1 nogit slit polster underdyne	2	2	0
1 gl. bolster Dito	1	2	0

	Rgdl.	Mk.	Sk.
1 bolster Ofuerdyne	1	3	0
I dend 2den Seng.			
1 ny graa - nit puder	1	0	0
1 gl. polster Dito	0	1	0
1 halvt slit bolster underdyne	2	0	0
1 gl. bolster dito	0	1	8
I Stoerstuen			
1 gl. olmerdugsdyne	1	0	0
1 gl. bolsterdyne	1	1	0
1 gl. Vadmels - dyne	0	0	4
En halvt slidt bolster pude	0	0	8
1 halvt slit olmerdugshofuitpude	0	0	6
Drengenes seng.			
1 gl. sribbet dyne	0	1	8
1 gl. Vadmelsdyne	0	2	0
1 Ny Vadmelsdyne	0	2	0
1 dito	1	2	0
1 hofuit Pude	0	0	6
Pigernes Seng.			
1 gl. Olmerdugsdyne	0	1	8
1 gl. Vadmelsdyne	0	1	8
2 gl. polster puder	0	1	0
I lille Stuen			
1 olmerdugsdyne	1	0	0
1 halvt bolster dyne	1	0	0
1 gl. polster dyne	0	1	8
2 olmerdugshovedpuder	0	1	5"

Herefter følger lister over "Boeskab (møbler) i lille Stuen, i Stoerstuen, udi Søndenstuen, i Cammer Vest og Paa ofuer Stuen."

Senere gik man udenfor igen og lavede optælling af "Wogen og Ploup Redskab".

	Rgdl.	Mk.	Sk.
"1 ploug	2	0	0
1 buigploug uden Jern	0	1	8
1 stallharve	2	0	0
Nyt beslag til en Harve	0	2	0
1 beslagen Vogn med ald behør	10	0	0
1 Wogn med uden Jern paa - - og Jern paa bag	6	0	0

	Rgdl.	Mk.	Sk.
Arbejdsvogne	3	2	0
1 Møg Wogn	1	1	0
2 Slæder	0	1	10"

Skriften bliver indimellem næsten ulæselig. Det er forståeligt, at skriveren blev træt, for det var et meget stort hjem med meget indbo.

Man gik i "Brøggerset", hvor der blev talt øltønder, spande, ølkar og meget andet. "1 Lyngkpust" blev sat til 8 skilling.

På loftet fandt man gamle tønder, grynkrucker, puder, "1 flødbøtte" til 6 skilling og "1 stor Trækande", der også var 6 skilling værd. I laden forefandt man 5 tønder rug til 25 rgdl. og 1 tønde byg til 18 rgdl.

Christen Christensens efterfølger som sognepræst i Horne og Asdal sogne, Knud Christensen Schytte (i skiftet kaldes han Skøtt) var begyndt i embedet før Christen Christensens død.

Under overskriften "Tilbagestaaendis Giels" læses:

"først betalt paa Præstegaardens bygning, som hr. Knud Christensen Skøtt til Arfingerne igen betaler Penge 50 Rigsdaler."

Muligvis betaler den nye præst arvingerne og derved enken ud af præstegården. dengang var det ellers almindelig, at den nye præst i et embede måtte gifte sig med præsteenken for at komme til at bo i præstegården.

Herefter følger:

"Dend salig Mands Bibliotek Wurderit som følger:

Libri in folio (bøger i stort format)".

Kopi af 1. side af bogopgørelsen ses på næste side.

Bogtitlerne er alle på latin og de fleste af dem er teologiske bøger. Opgørelsen rummer mere end 90 titler, et ganske anseeligt bibliotek på en tid, hvor bøger ikke var hvermands eje.

Blandt bøgerne findes også flere leksika, en bog om Agricola (landbrug) og "Fabulæ Æsopi", Æsops Fabler.

Endelig var man så færdig med optælling og registrering i præstegården og skiftet fortsætter:

"Dernæst tilspurgte Pousten Enken og de herværende medarvinger om di nu Vidste merre enten Penge, Guld, Sølf, Quig, Korn, Borskab (bohøve, møbler) eller andit som born (boet) kunde komme til gode, begierte de da nu for Retten vilde fremsige

hvortil de aller værende ej intet Svarte i ringeste maade."

Derefter skulle den gæld, der påhvilede boet først betales:

"Indeværende Aars Kop- og Ildstedskat - 8 Rgdl. 2 Mark."

Herefter følger en opgørelse over hvormeget børnene har tilgode af deres mødrende-arv (efter Ingeborg Christensdatter). De to sønner Trenos og Knud Christensen, der var voksne, havde fået omkring halvdelen af deres arv på 52 Rgdl. til hver udbetalt. Niels og Friderich havde endnu hele deres arv efter moderen stående i gården. Tjenestefolkene i præstegården havde måttet vente længe på deres løn. Skiftedokumentet fortælles:

"Resterende følger Løn Niels Carl Christen Christensen hans Løn for Anno 1687 og til Paaske 1688 - 15 Rgdl.

	Rgdl.	Mk.	Sk.
Christen Ollufsen for samme halvanden Aars			
tjeneste Rester	7	0	0
Niels Mortensen	2	0	0
Christen Christensen	0	3	0
Maren Christensdatter	4	2	0
Anne Oluffsdatter	8	0	0

Det vides ikke, om Christen Oluffsen og Anne Ollufsdatter var søskende til enken Lisabet Ollufsdatter.

Christen Christensen Sæby havde fået en pæn begravelse. Den havde kostet 53 Rgdl. 1 Mk. og dette beløb blev taget af boet. Ligkisten havde kostet 6 Rgdl. derudover. Lisabeth Ollufsdatter fik sat 36 Rgdl. af til sin egen begravelse. Skifteforretningen kom til at koste 24 Rgdl. og de fire vurderingsmænd skulle have 3 Rgdl.

Endelig nåede man så langt, at man kunne begynde at dele ud af indboet. Først skulle børnene have deres mødrendearv.

Trenos Christensen fik bl.a.:

Noget sølvtøj, "6 Nye Tinfade, 1 Messing Vandkar, 1 par gl. Messing Liusestager, 1 Messing fyrfad" og et mindre beløb i rede penge. De andre drenge fik også indbo, redskaber og husdyr.

Tjenestefolkene fik deres betaling i form af husdyr, sengetøj og gangklæder. Omkostningerne til Lisabet Oluffsdatters begravelse blev klareret ved at man udlagde "12 Faar, 1 sort Galt, 1 liden Dito, 1 sort Ko, 1 par gl. Hørregarnslagner, 1 slidt dyne af bolster, 2 arbejds Vogne" m.m. indtil man nåede udgifterne til skifteforretningen, blev der udlagt:

"6 Sølf Skier udtrykket med C.C.S. L.O.D. (Christen Christensen Sæby og Lisabet Ollufsdatter) med knop paa, 1 liden Sølf Kande, 1 malm gryde, 1 mindre dito, 1 liden Jern Gryde, 1 stor Jern Gryde."

Så slutter skiftet med underskrifter.

George Washington
My Dear

Dear Sir,
 I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst. in relation to the above named matter. I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the investigation. I am, however, unable to do more than to state the facts as they appear to me. I am, Sir, very respectfully,
 Yours, Sir, very truly,
 J. M. Smith

E. Laurson

Buy Soap
for my wife's clothes by
our new soap.

D. L. Gramling

Dear Mary Perry
 Give them a union and
 a good night to you
 your friend
 John F. Adams

Handwritten signature: [Illegible]

Fraa min Zuster's Hogen en Liefheb
 Boston ⁴ ~~18~~ 1841
 Boud Grooten
 Lief Grooten

Nicholas Jorgensen
Ladant Ladant Stein
^{v.}
La Seng Seng
Nicholas Jorgensen

I højre spalte læses:

"Elisabeth Ollufsdatter
 Enkens fader og Lauværgen til Vitterlighed
 Christen Pedersen, Gravholt (?)
 paa min søster daatters vegne
 som lauværgen Erik Ollufsen
 egen haand.
 Paa egne og mine medarvingers vegne
 Threnos Christensen"

Herefter læses i venstre spalte:

"paa min Hustrues Vegne og Søster
 Morten Olufsen Tvilling
 Knud Christensen
 Niels Christensen."

Efter Morten Olufsens navn er anbragt hans segl i rødt lak. På kopien kan udformningen desværre ikke ses, men her er en tegning af seglet (forstørret).

PEDER LAUERSEN (LAURIDSEN)

Ane 354

Født 1550, død 1618.

INGE (INGER) THOMASDATTER HJØRRING

Ane 355

Død før 1639.

Peder Lauersen nævnes som præst i Tornby i Vendsyssel først i 1600-tallet. Tornby ligger ved landevejen Hjørring-Hirtshals. Han var født i 1550.

Peder Lauersen døde den 8. november 1618 og blev begravet den 11. november ved den nordre side i altergulvet.

Han blev gift 1. gang i 1580 med Birgitte Madsdatter, der var født i 1538. Hun døde den 4. maj 1612.

Birgitte Madsdatter havde tidligere været gift med Peder Christensen Wiborg der i 1553 blev kaldet medhjælper og efterfølger, var i 1571 provst og indberettede da om kaldet. Han var født omkring 1521 og døde den 10. april 1580, 59 år gammel.

Peder Lauersen blev gift 2. gang i 1612 med Inger Thomasdatter Hjørring, født i 15??. Hun døde før 1639, antagelig som datter af rådmand i Hjørring Thomas Madsen og Johanne Lauridsdatter ane 710.

Af deres børn kendes kun: Birgitte Pedersdatter, ane 177.

CHRISTEN TERKELSEN (BISTRUP)

Ane 358

Født 15??, død 1657.

KAREN CHRISTENSDATTER BISTRUP

Ane 359

Født omkr. 1600, død 1688.

Christen Terkelsen blev født før 1600. Han var antagelig søn af rådmand i Hjørring Terkel eller Terkild Christensen (ane 716). Moderen kendes ikke.

Christen Terkelsen døde på gården Bistrup i Hjørring i 1657.

Han ses undertiden nævnt som Christen Terkelsen Bistrup. Gården Bistrup var hans kones fødehjem.

Karen Christensdatter Bistrup fødtes i Hjørring. Tidspunktet er lidt usikkert. Nogle kilder nævner hende før 1600. Hun døde i Hjørring den. 9. januar 1688, så hun blev en gammel kone og havde siddet som enke i mere end 30 år.

Ægteparret blev begravet i St. Katrine kirke i Hjørring. Tidligere lå en gravsten over dem i St. Annæ Kapel ved kirkens sydside.

Karen Christensdatter Bistrup var datter af Christen Eriksen til Bistrup og Ellen Mogensdatter, ane 718 og 719.

Christen Terkelsen var på et ikke nærmere angivet tidspunkt foged på gården Høgholt.

I 1619 og i 1632 nævnes det, at han bor på gården Bistrup. Han har vel overtaget gården efter svigerfaderen Christen Eriksen.

I 1649 nævnes han som borger i Hjørring. Han ejede flere gårde og byens mølle. Han var værge for St. Katrine kirke og fra 1653 og til sin død i 1657 var han rådmand i byen.

Hjørring kunne til tider være en urolig by med drikkeri og ballade i gaderne om natten. Christen Terkelsen gav på Hjørring Herredsting 8. februar 1642 forslag til byens første politivedtægt.

Fra ægteskabet kendes 7 børn:

1. Christen Christensen Bistrup, født efter 1600 og døde i Sæby den 28. november 1660. Han blev rektor for den lille latinskole i Sæby i 1631 og var fra 1642 præst i samme by. Han skænkede i 1645 en døbefont til kirken. Han var gift med Inger Jensdatter Bjørn, datter af præsten i Sæby Jens Axelsen Bjørn og Anna Lauritzsdatter. Inger Jensdatter var født omkr. 1600 og døde den 25. maj 1660.
2. Anna Christensdatter Bistrup var muligvis parrets andet barn. Tidspunkterne for hendes fødsel og død kendes ikke. Den 17. marts 1639 blev hun på gården

Bistrup trolovet til Anders Hansen. Parret blev gift året efter.

Anders Hansen er sandsynligvis den rådmand ved navn Anders Hansen, der døde i Hjørring i 1655.

3. Maren Christensdatter Bistrup døde som ugift pige i 1666 i Hjørring. Hendes fødselsår kendes ikke.
4. Elle Christensdatter Bistrup blev født efter 1600. Hun levede stadig først på året 1673. Hun blev i 1649 gift med Hans Thomsen. Han var født efter 1600 og døde mellem 1660 og 1665.

Hans Thomsen var fra 1637 og til 1654 byfoged i Hjørring. I 1642 var han tillige tolder.

5. Niels Christensen Bistrup var født efter 1600. han læste til præst og fik sit første embede i 1655. Han blev sognepræst på Hirtsholmene, de små øer i Kattegat ud for Frederikshavn.

Han døde allerede året efter, i 1656.

Han var gift med Maren Eriksdatter, med hvem han ikke havde børn.

6. Ingeborg Christensdatter Bistrup, ane 179.
7. Erik Christensen Bistrup, født først i 1600-tallet.

Han nævnes som boende i Hjørring i 1654 og i gården Bistrup i 1668. I 1672 var han rådmand i Hjørring, men blev senere en meget fattig mand. Han døde omkr. 1675 og han giftede sig med Karen Nielsdatter. Hun var født i 1630 og døde i 1706.

Erik Christensen Bistrup efterlod sig 3 børn.

THOMAS MADSEN

Ane 710

JOHANNE LAURSDATTER

Ane 711

Død 1630.

Thomas madsen nævnes som rådmand i hyldingsfuldmagten 1584 og deltog i 1583 i mønstringen med langbøsse og degen.

Johanne Laursdatter blev i 1630 begravet i St. Katrine kirke.

De havde børnene:

1. Henrik Thomsen. Han døde den 5. februar 1640 og blev begravet i St. Katrine kirke, hvor også hans moder lå begravet. Begravelsesstedet købte hans enke og arvinger i 1640 for 18 slettedaler.

Han var gift med Anne Andersdatter, død i 1657 og begravet i kirken, datter af Anders - - - og Else Jørgensdatter.

De havde 3 børn.

2. Anders Thomsen Hjøring, præst i Asdal
3. Peder Thomsen Hjøring. Død i 1665. Han var rektor i Skagen.
4. Thomas Thomsen.
5. Inge Thomasdatter, ane 355.

TERKEL (TERKILD) CHRISTENSEN

Ane 716

Født før 1600, død efter 1608.

N.N.

Ane 717

Terkel Christensen levede i Hjørring omkr. 1608.

Hans forældre kendes ikke, men faderen hed Christen, ane 1432.

Der kendes ingen oplysninger om Terkel Christensens hustru.

Der kendes 1 barn, Christen Terkelsen (Bistrup), ane 358.

I maj måned 1608 skulle den unge prins Christian hyldes som Danmarks konge i København. Som konge hed han Christian IV. Hjørrings råd udpegede de to rådmænd Alexander Nielsen Hoep og Terchelt Chrestensøn til at udgøre byens delegation ved festlighederne i hovedstaden.

GENEABLOG

CHRISTEN ERIKSEN TIL BISTRUP

Ane 718

Født 15??, død 1599.

ELLEN (ELLE) MOGENSDATTER

Ane 719

Født 15??, død 1. april 1610.

Christen Eriksen kaldes også Christen Skriver, var af ukendt herkomst. Christen Eriksen døde på gården Bistrup i Hjørring i 1599, sandsynligvis sidst på sommeren.

Ellen (Elle) Mogensdatter er af ukendt herkomst. Hun døde i Hjørring den 1. april 1610 og blev begravet ved Christens side i St. Katrine i Hjørring. Tidligere stod der i kirken en gravsten over ægteparret.

Gården Bistrup lå i udkanten af Middelalderbyen Hjørring. I dag påvises det sted, hvor den lå, midt i Østergade.

Bistrup var muligvis en tidligere kongsgård. I 1299 udbød kong Erik Menved en del af sit gods i Vendsyssel til salg. Deriblandt var en sjettedel af byen Hjørring. Da gården Bistrup senere var fri for landgilde (skat), er det sandsynligt, at det var den gård, der lå på kongens jord.

I middelalderen tilhørte gården Børglumbispen. I 1466 kaldtes den Bestrup, men hed oprindeligt Biskoptorp. I 1510 omtaltes gården som Bistrup Bispegård.

Ved reformationen kom den under kronen og den var så forfalden, at da den første efterreformationiske biskop (superintendent) Oluf Schrysostomus, der var født i Hjørring, skulle flytte ind på gården, nægtede han at bo der. Byen måtte bekoste opførelse af en bispegård.

I 1573 bortmageskiftedes Bistrup som fæstegård til Otte Banner til Asdal og Bangsbro.

Christen Eriksen sad på gården i 1573 og boede der stadig ved sin død mere end 20 år senere. Bistrup var en ret anseelig gård, i 1688 havde den 14,81 tønder hartkorn. Senere flyttedes gården uden for byen og deltes i Over og Neder Bistrup. Christen Eriksen har haft gården i fæste eller har været forvalter på den. Han var også ridefoged i Sejlstrup Len for Ingeborg Skeel til Voergaard. I forbindelse med dette arbejde nævnes han i Børglum Herreds Tingbog som "en fremragende Mand".

Christen Eriksen købte kort før sin død i 1599 en Fjerding jord af Bymarken i Hjørring. Sælgeren var byens borgmester Søren Jensen.

Christen Eriksen ejede i forvejen flere stykker jord af Bymarken.

I en præsteindberetning fra samme år (1599) nævnes, at Ellen Mogensdatter ejede 2 af byens 72 Fjerdinger jord

I St. Katrine kirkes regnskabsbog findes den oplysning, at Maren Mogensdatter i Bistrup den 12. september 1599 efter sin mand befaling gav 2te voksllys, hvori der var 1 pund voks, "som var Sjælegave efter salig Christen Skrivers i Bistrup". Da det sandsynligvis var Christen Skrivers (Christen Eriksens) enke, der gav lysene til kirken efter mandens død, er hendes navn fejlskrevet. Hun hed Ellen eller Elle, ikke Maren.

Christen Eriksen og Ellen Mogensdatter havde følgende børn:

1. Erik Christensen Bistrup, født omkr. 1577. Han blev præst og var kapellan i Tversted i 3 år, før han i 1608 blev præst i Sindal-Astrup. Her var han i 47 år og blev ved sin død begravet i Sindal kirke. Han døde i 1654. Han var første gang gift med præsteenken fra Sindal Ellen Nielsdatter. Senere giftede han sig med Anne Pedersdatter, der var født ved Tønder i 1589.
Erik Christensen Bistrup virkede også som dommer ved Hjørring Herredsting. Han var blandt dommerne, da Hjørrings borgmester Søren Beering i 1674 blev dømt for Leiermaal (forhold udenfor ægteskab) med sit næstsøskende - barn Lisbet Jensdatter Beering.
2. Mette Christensdatter Bistrup, født på gården Bistrup, årstallet kendes ikke. Hun døde den 8. juni 1642 og blev begravet i Hellum kirke.
3. Ingeborg Christensdatter Bistrup, født i Hjørring på gården Bistrup. Tidspunktet kendes ikke. Hun blev gift med præsten i Tversted, Uggerby og Bindslev før 1600. Han hed Laurids Mikkelsen.
Hendes første 6 børn blev født før 1600.
Laurids Mikkelsen døde i 1609 og Ingeborg giftede sig med den næste præst i embedet, Palle Andersen.
Hun døde i Bindslev præstegård i 1647 og blev begravet i Tversted kirke.
4. Karen Christensdatter Bistrup, ane 359.
5. Inger Christensdatter Bistrup, født før 1600. Tidspunktet for hendes død kendes ikke.
Hun var gift med Peder Jensen Skive, der døde som præst i Ålbæk-Voer i 1640. Parret havde 6 børn.